

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
VEZETŐSÉG:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 k. 60 f.

ELŐFIZETÉS:
 6-határozott postai sor egyenlő 20 k.
 minden levélben a 10 k. 60 f.

Nyitólár 20 k. 60 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 167.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 Stauber József.

Szombat, június 13.

Izgalmas események.

A magyar király felkent személye ellen „merényletet” követett el Bécsben egy őrijongó ember. Ezt a rémhirt hozta ma este a táviró. Iszonyat fogta el az emberek lelkét, a különben is izgatott kedélyek a távirat rövid szavai mögött a legsötétebb rémképet látták és önkénytelenül kitört az ajkukon a szó: Lehetséges ez? A mi ősz királyunk, ki trónján egy félszázad óta a szenvedések, az emésztő fájdalmak, lelki gyötrelmek martirjaként egyedüli üdvét népeinek boldogításában keresi, ezt a szenvedésekkel megszentelt dicső uralkodót gaz merénylő bűnös keze megérinteni merné?

Felháborodik bennünk minden érzés és elrettenve látjuk, hogy a gáztett, gáztetteket szül és a vérszomj, mely a zsarnok, a törvénytörő, a nemzete megbecstelenítőjének életét kívánja, az oltárt sem kiméli féktelen vadságában, az oltár legdicsőbb szentjét is ledönteni készül.

Mintha visszafelé fordult volna a világtörténelem kereke, mintha a középkor sötétsége borulna reánk, mintha az ókor félvad korszaka homályosítaná el a felvilágosodottság jelen századát, oly rémes

megtorlását látjuk a végzetes politikai hibáknak, melyet a szerb gyermekkirály gyöngesége idézett elő.

A merénylet alapján egy félbolond ember tette, ki a király kocsija után futva, kezében levő gyöngé botját emelte fenyegetőleg a kocsij után.

Megkönnyebbül a lelkünk a valódi tényállás felismerése után és önkénytelenül sóhajtok: Hála Istennek!

Él bennünk az a szent hit, hogy a legalkotmányosabb fejedelem szentséges személyéhez fel nem ér a galád kéz. És így visszatér minden gondolkodásunk a belgrádi szörnyetetre, melyet nem menthet még az sem, hogy a szerb nemzet egy új politika inaugurálásával szebb jövő elé néz, még az sem, hogy egy más dinasztia, más alkotmánya alatt a nemzet szabadsága áldásosan érvényesül.

Minden politikai és helyi esemény ma is háttérbe szorul; ma is világszerte a borzalmas belgrádi csinyről beszélnek és alighanem heteken át ez a tárgy fogja foglalkoztatni a közvéleményt. Rettenetes eset; nagy és véres tragédia, mely a legfásultabb szívet is felrázza és mély

szánalmat kelt azok iránt, akik áldozatul estek.

Minden érző ember szíve vérzik, szíve fáj ilyenek hallatára, akár királyok, akár csak őrtálló katonák haláláról legyen szó. A halál és a részvét nem ismernek különbséget király és pór között, mindkettő pusztulása borzalmas, mihelyt durva erőszak vágja el éltük fonálát. Mi is ott állunk a megrendült embertársak végtelen sorában és ejtünk egy könnyet mindazokért, akik ott a távolban elhulltak szentségtelen orgyilkos vagy kétségbeesetten védekező kezek alatt.

A fátyolon keresztül, melyet a könyv a szemünk elé von, a napi krónikás gyors tekintetével igyekszünk behatolni az események mélyébe és róluk a nagy esethez mért politikai ítéletet is mondani. Ennek az ítéletnek során odajutunk első sorban hogy az eset minden borzalmassága és világra szóló rettenetessége dacára mégis csak Szerbia belügye és hogy sekinek sincsen joga a szerb nép akaratát megmásítani vagy irányítani. Ha szent és sérthetetlen Felségek vérfürdőket rendeznek és martirokat avatnak saját hatalmuk

Sándor és Draga.

Írta: Vulpes.

Mennyi vér! Szinte ideérzik, szinte látni a pirosságát. Mintha patakokban folyna, mintha esepagne a konak márványpadlóiról, végig a lépcsőn és szivárogná ki a széles, vaspántos kapuk alól... Az emberek is véresek, a kezük, minden cselekedetük, minden gondolatuk csupa vér...

Egy óra alatt ontották mind, ezt a temérdek vért. S egy emberöltő le nem mossa az emléket! Gilead minden balzsama nem teszi illatossá a sok vértől párologó gyilkos kezét... Mert nemcsak a célt nézi az ítélkező, nemcsak a szándékot keresi, a végrehajtáshoz is van szava. Hiába adja a rabló zsákmánya huszadát vagy akár ötödét szükölködőknek és éhezőknek, rablott jószág marad a pénze, rabló marad ő maga. Nem ájtatos és jímber férfi, aki térdreulva imádkozik az oltár előtt, hogy isten biztossá tegye a kezét, amelylyel ellenségét ledöfi. Gyilkos ő mindenkép.

A konaki vérfürdő rendezői nem szabadsághősök. Hiába gyujtanak örömtüzeket Belgrád körül, hiába lobogózzák fel a házaikat, hiába ölelkeznek vidám tivornyák közt az utcákon... a kiket ünnepelnek, nem hősök ők, de vérszomjas pribékek, s a mért ünnepelnek, nem örömmámor az, de félelem. Nem tudni még, szabadságukat vitták-e ki a belgrádi réméjszakán, vagy csak zsarnokot cserélt a szolgánép, de egy mindenkép bizonyos: a vérfürdőre ilyen mértékben semmi szükség

nem volt s a kik elkövették mégis, irgalmatlan dühvel és állatias kegyetlenséggel... vad szörnyetegek ők és nem szabadságra érett emberek...

Nehogy félreértselek: nem azt akarja jelenteni ez a kifakadás, hogy szabadságért, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért is ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vérért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságáért és népjogokért. A szabadságnak vértanuja lesz az igaz hős, de nem a szabadság ellenségeinek hóhérja. Oni szabad a szabadságokért, ha kell, de mérszárolni, kaszabolni, bűnt és ártatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas hordák teszik, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné, most szánalmat érdemel és nem örömtüzeket, a részvét könyveire méltó és nem a diadalmárcarmagnolejára.

Dehogyan voltak ők zsarnokok szegények, csak áldozatok lettek... Szinte idelátjuk a tetemüket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sines rajtuk királyi. Az arcukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott félelem és rémület, a ruhájuk cafatos s a vér, ami csepeg róluk, aligha lesz kék és világos: sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökorhajtás volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Holnan vették volna ők a kék

vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

Talán mégse ezért lett fekete a vérük. Nem a származás, de lélek közönséges volta teszi sűrűvé a vért. S nem volt nagy lélek egyik se, nem volt se kiváltságos, se választott se nagy...

Milyenek látszott Sándor, nekünk, ide messzire? Satnya test és satnya lélek. Üveges, apró, szürke, rövidlátó szemével egy félbenmaradt férfi nézett bele a világba s nem látott belőle jóformán semmit. Vagy sohase szerették egymást a szülői, vagy már gyűlölték egymást, a mikor ő a világra jött. Nem is lett, a miért az ember lesz, csak azért, a miért a trónörökös születik. A politika volt az apja és nem az erős Milán, a hatalomvágy volt az anyja és nem a szép Natália...

Mit tett ő egész életén át? Addig, amíg asszony nélkül élt? Bujkált, leselkedett, hazudozott, félt. Apja elől a régenseihez menekült, régensei előtt az apjával foglalkozott; a néptől pedig — bár nem ismerte — mindenkép félt. Mint a tengelice a kalitkájában, éldegélt a világban. Evett és nézett. De látni nem tudott, s ereje nem volt, sem pedig akarata, hogy legalább megmagyarázza kalitkája rácsait.

S ekkor jött egy asszony. Dragának hívták. Nem volt se fiatal, se szép, se okos, se szeretetreméltó. Jó se volt, még talán tiszteltreméltó se volt. De asszony volt. Valami új volt. Egy egész világot hozott az egész világtalannak. És Sándor királyt lenyűgözte ez az új valami. A rabszolgája lett, az uszályhordozója, engedelmes cselédje. Másnak is ugyanily

érdekében, ez mindig csak belügy, tehát belügy lehet csak, ha népek rendeznek ilyet saját szabadságuk érdekében. Bár-hogy forgassuk a dolgot, mégis igaz ma-rad, hogy ez a szerencsétlen ifju király összes cselekedeteiben és eltévelyedéseiben kiméretlen zsarnok volt, aki úgy cse-rélgette az alkotmányokat, mint más em-ber a keztyűket és a népszülte és nép adta hadsereggel tartotta nyüg alatt ma-gát a népet. Most megfordult a kocka. „Az én hadseregem”-nek eszébe jutott származása és rokonsága; nem akart to-vább vak eszköz lenni az apák és testvé-rek elnyomatására és ellentétben a szo-kásos hadi törvényszékekkel, alakított néptörvényszéket, amire számos példa volt már a világtörténelemben.

A másik szempont, mely a bíráló tolla alá todul az, hogy Karagyorgyevis Pé-ter, kit világszerte a rémes államcsiny részesének tartanak, lehet-e a meggyilkolt király utódja? Hogyne lehetne. Először nem tudja senki megbizonyítani az ő ré-szességét; másodsor lesz annyi esze, hogy szigorral fogja büntetni a merénylet elkövetőit és velők együtt másvilágra fogja küldeni mindazokat, kik neki később esetleg kényelmetlen elárulói lehetnének. Szóval nem biztos a részessége és még ha ez is volna, hát nem tett egyebet, minthogy megmutatta a történelemben kevésbé járatosnak, hogy miképen ala-pítják az isten kegyelméből való király-ságokat.

Egy pár hónap, esetleg egy év telik el; ezalatt a viseváci Karagyorgye uno-kája, már mint vérbeli király, I. Péter név alatt igazságosan uralkodik, védi a nép jogait, eltörli a Takova-rendet és megalapítja a Visevac-rendet és az év elteltével a többi isten kegyelméből való királyok szép leveleket irnak a kedves testvérnek, melyben megköszönik, hogy testvéri szeretettel nekik adományozta a Visevac-rend nagykeresztjét a brillián-sokkal.

Térjünk napirendre és énekeljük ajta-

rabja lett volna, akár Maricának hívják, vagy Kesztának, akár ifju lett volna és csábító, akár fejedelmi vér, vagy kóbor cigány. Csak erősebb legyen, nála a gyengénei; okosabb nála, a kor-látoltnál; ravaszabb nála, az együgyünél és nő neki — a tapasztalatlanak . . .

Draga asszony csiná-hatott vele, amit akart. Amikor szeretőnek akarta, lett a szeretője, a mikor férjnek kívánta, lett a férje, amikor ko-ronáját akarta biztosítani, vak lett és egy asz-talkendőben trónörököszt látott, s amikor az asz-szonyból kitört a furia, zsarnok lett, erőszakos, alkotmányrabló, népfosztogató.

Hát nem tragédia ez? A világ négy ötöde tenger és szegény Sándor beleful egy pocso-lyába! . . .

Jött volna egy szép, bájos, nemeslelkű nő. Jött volna egy trónraváló teremtes. Jött volna egy finom lélek, akiben szív van és akiről derű sugározik. Mi lett volna akkor Sándorból? Talán még király is lett volna belőle! . . .

De Draga jött. Draga Masina. S lett Sán-dorból egy báb asszony kezében, aki lopta a korona fényét, csálni akarta a természetet és zsarnokot csinált a báb királyból. Mint a falánk kigyó a hipnotizált békát, teljesen asszonyi ha-talmába kerítette ez a veszedelmes nő azt a ve-szedelmetlen kis királyt.

Ebbe pusztultak el mindketten.

Nekik is, a szerb népnek is talán jobb lett volna, ha sohase találkoznak: Sándor és Draga. A kis szerb nemzet történetéből bizonyosan bi-ányzott volna ez a rémes, csufos lap, amelyre most irt véres betűket a krónikás.

tósan a tedeumot az örvendező szerbek-vel együtt, akik imádkozni fognak Péter király utódai drága egészségeért, míg vagy őt magát vagy valamelyik utódját ismét agyon nem ütök és nem jön uj is-ten kegyelméből való király és nem ala-pít uj dinasztiát.

A szerb királygyilkosság a magyar parlament előtt.

(A képviselőház ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 12.

Zuhogó esőben, nagy vízcsatakon keresz-tül siettek a képviselők a Házba, ma már ko-ra reggel. Különösen a függetlenségi iparkod-tak nagyon, mert hogy értekezletet szándékoz-tak tartani az ülés előtt. Legelőbb itt volt Kossuth Ferenc, majd kevésbé utána Polonyi Géza, aztán Komjáthy, Barta Odön stb. S a midőn így összegyülekezének, rivalgással fogad-ta őket Rakovszky István.

— Látjátok, így bálnak a radikálisok a királyokkal! — kiáltott a szélbaliáknak.

— A Drága Masinák miatt! — felelte Kubik.

— Az a kérdés, hogy az uj királynak mi-lyen párti Draga-ja lesz?!

— Egy szabadkőmives liberális és egy ra-dikális — sietett a válasszal Kossuth Ferenc — így majd kibékíti az összes pártokat.

A mig így enyelegtek, lassankint megteltek a folyosók képviselőkkel és ujságírókkal, a kik természetesen egyébről nem beszéltek, mint a belgrádi eseményekről és arról, hogy lesz-e azoknak hatásuk a magyar parlamenti visz-o-nyokra. E tekintetben eltértek a nézetek.

A szabadelvűek tisztán az obstrukciót rendező vitabizottság felfogását kutatták, tud-ván, hogy ez dönt most is, és nem Kossuthék, illetve Justhék álláspontja, a mely tudvalevően kezdettől fogvást az volt, hogy az indemnít nem kell megobstruálni.

Féltizenegykor nagy szenzációt keltett a folyosón, hogy már előbb Tallián Béla alelnök tanácskozáván Széll Kálmán miniszterelnökkel, a miniszterelnök szobájába hivatta az ellenzéki pártok vezéreit. Benn voltak a miniszterelnök-nél Kossuth Ferenc, Komjáthy Béla, Kubik Béla és Rakovszky István. Ezek aztán el-mondták híveiknek, hogy minő nyilatkozatokat tesz az elnökség. A folyosón azalatt egyre a belgrádi dolgok esélyeit vitatták hangosan és főként a körül forgott a vita: lesz-e háboru, avagy nem lesz?

Feltűnést keltett Apponyi Albert gróf Ház-elnök megjelenése is, a ki Eberhardról a bel-grádi dolgok miatt jött fel Budapestre, de szürke ruhában jött a Házba, ezzel is tanusít-va, hogy ma csak mint képviselő vesz részt a tanácskozásban. Háromnegyed 11 óra volt, a mikor Tallián Béla alelnök, az Obrenovicsok rokona az elnöki dobogóra lépett. Általános, nagy várakozások közepette, meglehetősen telt padok előtt nyitotta meg az ülést.

Elnöki kijelentését, a melyben elítélte a belgrádi dolgokat, az elszörnyűködés, illetve az elítélés lesújtó hangjaival kísérték minden ol-dalon.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Láng Lajos, báró Fe-jérváry Géza, Wlassics Gyula, Lukács László, Darányi Ignác, Plósz Sándor és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést.

(A szerb események.)

Elnök: T. Ház! Közvetlen szomszédságunk-ban egy megdöbbentő, eredményekben még ma kiszámíthatatlan, minden emberi érzést mélyen megrendítő vérengzés történt. Megölték saját katonái I. Sándor szerb királyt s vele együtt kiirtották egész családját. (Utálat! gyalázat! felkiáltások.)

Az Obrenovics dinasztia hazánkunk min-denkor meleg barátja, királyunknak és a mo-narchiának hű szövetségese volt, tagjai pedig mindenkor törekedtek a szomszédos jó békét fenntartani.

A magyar parlament — mellőzve a borzalmas végzettségű erőszak politikai részének érinté-sét — meg vagyok győződve, hogy egyhangu mély sajnálatát és fájdalmas érzését kívánja ezen borzasztó vérengzés megtörténte fölött ki-fejezni. (Élénk, általános helyeslés.)

Egy értelemben vagyunk őszinte baráti ér-zületből eredő aggodásunkban a szerb nemzet jövője iránt, valamint abban az óhajásban, hogy e nemzetnek sikerüljön súlyos válságai-ból kibontakozva békés fejlődését biztos ala-pokra fektetni. (Általános helyeslés.)

Kossuth Ferenc: Humanitárius szempont-ból hozzájárul az elnöki kijelentéshez. Szin-tén kifejezi maga és pártja nevében borzalmát a gyilkosság miatt, a mely még egy nőt sem kimélt meg.

— Utálat! Gyalázat! kiáltások.

Kossuth: Nem hatol bele a politikai követ-kezőkbe, de ismétli, hozzájárul az elnöki ki-jelentéshez. (Tetszés.)

Zichy János gróf pártja nevében teljes mér-tékben hozzájárul az elnöki nyilatkozathoz.

Széll Kálmán miniszterelnök: A kormány nevében is hozzájárulok az enunciaciókhoz. (Helyeslés.) Mindnyájan e rémtettnek hatása alatt állunk még. Az ember azt hinné, hogy ma, a civilizáció korában ilyen borzadályok nem történhetnek meg. A következzései e rémtett-nek komolyak és kiszámíthatatlanok lehetnek. Én ma csak arra szoritkozom, hogy kijelentsem, hogy a magam részéről is teljes mérték-ben osztom azt a mély sajnálkozást, megütök-zést és megbotránkozást a rémséges tett fe-lött, mely közvetlen szomszédságunkban tör-tént.

Elnök kijelenti, a Ház hozzájárul nyilatko-zatához.

(Monarchiának és Szerbia.)

Elnök jelenti, hogy a napirend előtt Ra-kovszky és Lovászy felszólalnak.

Rakovszky István: A tegnapi rémtett, a mely elrontotta az ünnepet, elítélésre talál bi-zonyára mindenütt. De ez események követ-keztében olyan esélyek állhatnak elő, hogy a kormánytól tájékozódást kell kérni a monar-kiánkunk jövőjében való eljárása felől? Még nem tudni, hogy forradalom idézte-e elő a belgrádi dolgokat, vagy más okok? Kérdi a kormánytól, bírnak-e befolyással a belgrádi ese-mények a monarchia és Szerbia közti viszonyra vagy a köztünk és Oroszország közötti vi-szonyra és a pétervári megállapodásokra. És mit szándékozik tenni a külügyi kormány az eseményekkel szemben? Választ most nem vár, csak később, ha a kormány már tájékozta ma-gát. Egy tanúságot azonban már most levon a tragikus esetből. Ne emeljen a kormány mes-terséges válaszfalakat az uralkodó és a nemzet között. (Élénk helyeslés a szélbalon. Mozgás.) Szerbiában meg volt a többség és mégsem a többségi elv érvényesült. (Élénk helyeslés a szélbalon.) (NB. A néppárt szinte megdöbbenve hallgatta Rakovszky elszólásait, annál inkább örvendett azoknak a szélsőbaloldal.)

Lovászy Márton szerint a dolog következ-ményeit ki kell deríteni, hogy meglepetések-nek kitéve ne legyünk. Tudni kell, hogy a monarchia mily álláspontot foglal el. A kül-ügyi kormánynak felhivatalosan kiadott nézetét megnyugvással fogadja, mert helyesli, hogy a monarchia ne avatkozzék bele a dolgokba Sze-retné, ha Széll megerősítené ezt a nyilatkozat-ot. A szerbeket mindenesetre megnyugtadják események.

— Nem lehet tudni!

— Ki tudhatja azt most?!

Lovászy: Mindenesetre elmúlt az a szeren-csétlenség, hogy Szerbiának két dinasztiája le-gyen. (Visszatetszés, ellenmondások minden ol-dalon)

Telogy József: Szép szerencse érte Szerbiát! Reméli, hogy Szerbia e véres esemény után a békés fejlődés útjára lép. (Mozgás.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Jobban szeretne volna, ha a Ház ma szorított volna azon általános sajnálkozásra és megbotránkozásra, a mely az előbb elhangzott nyilatkozatokban megnyilvánult. Most még alig ismerjük a tényeket, minek fűzzük azokhoz következtetéseket. (Helyeslés. Általános tetszés.) Nem ért ezért épen egyet Lovaszyval, aki konkrettebb formában öntötte a belgrádi események feletti bíralatát és ezt egyáltalán nem helyesli. Ma még nemcsak hogy nem alakultak ki a dolgok Szerbiában, de még a történeteket is csak egyes verziókból tudjuk, de hathatósan még vajmi keveset tudunk. Rakovszkynak azt az álláspontját, hogy most még nem kér nyilatkozatot, helyesli. Várjuk be a fejleményeket. Mindenesetre reméli, hogy az eddigi jó viszony fennmarad Szerbiával. A következtetéseket azonban most *kiszámíthatatlannak* tartja. Reméli, hogy a Balkán államokkal való jó viszonyunk nem változik. *Egy dolog bizonyos, hogy első sorban monarchiánk érdeke jó tekintetbe.* (Általános helyeslés.)

(A sóhivatalok.)

Kecskeméthy Ferenc felel ezután Lukács László pénzügyminiszternek szerdai interpellációs válaszára. Tiltakozik az ellen, mintha a lapokból vette volna adatait, ő fenntartja azokat, a miket interpellációjába mondott, mert jó forrásból merítette azokat. (Zaj.)

Felkiáltások az ellenzékéről: Az aktákat kérjük! Az aktákat!

Kecskeméthy formális indítványt ad be arra nézve, hogy a pénzügyminiszter terjessze elő a sóhivatalokra vonatkozó aktákat.

Lukács László pénzügyminiszter ismétli, hogy Kecskeméthy nem jó forrásból merített, rámutat tévedéseire és kéri a választ tudomásul venni.

Kecskeméthy viszonzválasza után szünet volt, a mely után névszerinti szavazás következett a válasz felett.

A névszerinti szavazásban Sándor Pál *nemmel* szavazott, de a folyosón kijelentette, hogy szavazata nem a miniszter ellen irányul, hanem tisztán személyi okokból *Elek Pál* a kereskedelmi részvénytársaság elnöke elleni érzületéből. (Ez a társaság kezeli a sóhivatalokat.)

A Ház tudomásul vette Lukács miniszter válaszát.

Végül **Láng Lajos** kereskedelmi miniszter megnyugtató választ adott **Szalay Lászlónak** egy helyi érdekű vasut dolgában tett interpellációjára s ennek tudomásul vételével az ülés véget ért.

A vashidak.

(Vita a közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

A közgyűlés ugynevezett „nagy ügyei” közé tartozott a vashidak kérdése is. Ismeretes az erre vonatkozó miniszteri leirat, mely szerint a miniszter a vashidak felépítése ellenében hajlandó a vám- és révszedési jogot a városnak átengedni. Erre azonban a városnak július hó 15-éig kötelező nyilatkozatot kellene tenni.

A tanács bejelentette a közgyűlésnek, hogy milyen előkészületeket tett, kérdezősködött a jelenlegi hidak fenntartási költségeiről; a vám és rév jövedelmeiről, stb. Azt javasolja végül a közgyűlésnek, hogy írjon fel a miniszterhez, arra kérve azt, hogy a kötelező válasz megadására november 15-ig adjon halasztást, vagyis amíg a város a szükséges előtanulmányokat és számításokat megteszi s az ehhez szükséges adatokat megszerzi.

Bing Vilmos azt kérdézi, hogy jogosított lesz-e a város gyalogosoktól is vámot szedni.

Lócs Rezső előadó tanácsos erre vonatkozólag azt említi fel, hogy 1894-ben a miniszter 1 krajcár gyalogvámot engedélyezett. A város

2 krajcárhoz ragaszkodott, a miniszter azonban erről már nem nyilatkozott.

Institoris Kálmán: Vámos hidáról van szó a leiratban is, valószínű tehát, hogy ez gyalogosokra is értendő, legalább is arra az időre, míg a hidak kifizetődnek.

Edvi-Ilés László: A múlt év december havában tartott hidügyi tárgyalások jegyzőkönyvéből olvas fel két részletet. Eszerint **Balkonyi Géza** pénzügyminiszteri kiküldött a gyalogvám tárgyában hozzáintézett kérdésre azt válaszolta, hogy e jog megadása a kereskedelmi miniszter reszortjába tartozik ugyan, de ő hiszi, hogy itt nem lesz fennakadás.

A kereskedelmi miniszter képviselője azt a nyilatkozatot tette, hogy a gyalogvámszedési jogot a miniszter csak a hid felépítése után adhatja meg. (Zaj.) Természetes ez, hiszen egy nem létező hidhoz jogokat nem lehet adni. Azonkívül kijelentette a miniszter, hogy olyan jogokat enged a hidak felépítése ellenében, a melyek az építési költségeket kifizetik.

Kristyó János konstatálja, hogy amit a hid-küldöttség kért, mindazt megadta a miniszter.

Steiner Jakab megjegyzése után

Boros Vida szólalt föl.

— Ha agyon akarjuk egészen ütni — mondta — a vashidak ügyét, tegyük ezt több méltósággal s ne olyan naivul, hogy olyan hosszú határidőt szabunk magunknak, amelyet a kormány nem fogadhat el. Ilyenformán mielőtt a határidő elhalasztása fölött szavaznánk, egész nyugodtan lehet arra szavazni, hogy kell vashid, vagy sem. Elegendőnek tartja, ha *szeptember 15-ig* kér a város halasztást.

Második megjegyzése az, hogy a hely és mód, amely szerint a város a jövedelmezőségeket tanulmányozni akarja, egyszerűen jdiszkreditálja a vashid építés tervének reális voltát. Ha a vashidat Ujarad főutcájának irányába építik föl, így olyan forgalommal találják magukat szembe, amilyenről fogalmunk sem volt. Onánítás volna a mai hidak forgalmáról és jövedelmezőségéről következtetést vonni, vagy pláne azokat számítás alapjául venni a vashidakhoz. Hozzájárul a tanács javaslatához olyan módosítással, hogy csupán szeptember 15-ig kérjen a város halasztást. Indítványozta továbbá, hogy a tanács olyan *vashid* jövedelmezőségét tanulmányozza, amelyen Ujarad főutcájának tengelyében közúti vasut közlekedhetik s amely ötször közelebb hozza egymáshoz e két várost, mint amilyen távolságban tényleg vannak.

Lócs Rezső felvilágosító szavai után **Reinhardt Gyula** nagy tetszés között azt javasolja, hogy már a mai közgyűlés hozza meg a határozatot, mely kötelezően nyilatkozik a miniszteri ajánlat ellogadásáról.

Fényes Dezső és **Reicher Ferenc** felszólalásai után a közgyűlés többsége a tanács javaslatát fogadta el s kimondta, hogy a minisztertől elfogadó nyilatkozat megtételére november 15-ig halasztást kér. A szavazás nagy zajban egy kissé zavaros volt, a városatyák nagy része azt gondolta, hogy a tanács magáévá tette **Boros Vida** indítványát s csupán szeptember 15-ig, szóló halasztásról van szó.

TÁVIRATOK.

A berlini pestis.

Berlin, június 12. A *Charité* igazgatósága közli: A keresztülvitt vizsgálat kiderítette, hogy a betegápoló könnyű pestis-fertőzés által betegedett meg, mert a torka nyálkájában eleven pestis-bacillusokat találtak. Állapota a szórummal való gyógykezelés befolyása alatt arány-

lag kedvező; veszély nem forog fenn. Ujabb intézkedések nem szükségesek, mert a széthurcolás veszélye kizártnak tekintendő.

A marokkói zavarok.

Beni-Unif, június 12. A figuigi lakosság a kapituláció feltételeinek teljesítését megkezdte. 80.000 frankot fizettek részlet gyanánt a hadikárpótlás fejében, 12 kezeszt állítottak, a fegyvereket leadták és különböző ajándékokat nyújtottak át. *O'Connor* tábornok este szemlét tartott a csapatok fölött, melyek legközelebb helyőrségeikbe térnek vissza.

Mozgósítási hírek.

(Hadilábra állított hadtestek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

A megdöbbenés első hatása alatt nyomban fölvetődött az osztrák-magyar monarchia állásfoglalásának problémája és ennek kapcsán *mozgósítási hírek keltek szárnyra mindenfelé.* Tekintettel arra a közelségre, amelyben Magyarország Szerbiával van, első sorban a magyarországi hadtestek kerültek kombinációba és tényleg sok jel arra gondol, hogy *hadvezetőségünk teszi az összes előkészületeket a határon.*

Ma délután, mint Bécsből jelentik, három óráig tartó haditanácskozás volt a hadügyminisztériumban, amelynek folyamán megállapodások történtek bizonyos intézkedésekre nézve. Így azt jelentették, hogy a *temesvári hetedik hadtest*, melybe az aradi helyőrség is tartozik, *hadilábra állítását el fogják rendelni*, ezen kívül még egy gyalogosztálytal kiegészítik és ezt a hadsereget a Dunaparton készenlétben tartják, fölösztva a szerb határon. Ennek a hadseregnek az volna a rendeltetése, hogy vigyázzon mindenre, ami odaát történik.

A budapesti *negyedik*, továbbá a zágrábi *tizenharmadik* hadtest tisztjei megkapták már három nap előtt a sárga ívet, amely készenlétre szólítja föl őket. Ez arra szolgál, hogy mindenki tudjon előre a hadiké-szüllődésekről és állomáshelyéről ne távozzék, továbbá, hogy a felszerelési szükségleteit szerezzze be. Ebből következtetik, hogy Bécsben tudtak a készülő eseményekről, illetve olyan hírek érkeztek a külügyminisztériumba, amelyek rosszhat sejtettek.

A budapesti és zágrábi hadtestek készülő-dése összefüggésben áll a horvátországi eseményekkel is, de nem tartják kizártnak, hogy a *boszniai helyőrséget* ki fogják egészíteni, miután ott legelőbb várható az események visszahatása. Nem tartják kizártnak azt sem, hogy a szerb forradalmi bizottság a monarchia esetleges beleavatkozásának eshetőségére Boszniában és Hercegovinában, ahol nagyon sok szerb van, mozgalmat indít, hogy lefogva tartsa erőnk egy részét, ami most Horvátországban is történt. Erre az esetre a budapesti helyőrséget is készenlétbe helyeznék.

Egy másik igen érdekes hírt is kaptunk, amely kiegészíti a mozgósítási jeleket és a hadiállapot elhatározásának a budapesti konzervgyárban két hónap óta legnagyobb sürgősséggel és fokozott munkaerővel dolgoznak a konzervek előállításán, amelyekből tömegesen szállítottak a szóban forgó hadtestek élelmiszer raktáraiba. Ez még a macedón forradalom idejében rendeltetett el, de azóta nem csökkent és most sem csökken.

Ami *Szerbia haderejét* illeti, aktuálisnak tartjuk néhány adatot felsorolni. Szerbia öt hadosztály-kerületre van beosztva, amelyek mindegyikében három gyalogezred van, egyenkint négy zászlóaljjal. Tehát körülbelül az a formáció, mint a közös hadseregünkben. Összesen van husz gyalogezred 40 zászlóaljjal, továbbá egy

gárda lovasezred, a mely a meggyilkolt Draga királyné nevét viseli, 8 lovasezred mindegyikben négy századdal és ezekhez járul háboruban minden gyaloghadosztály kiegészítő kerületében két század hadosztály-lovasság. Vad továbbá öt tüzérezred 3—3, háboruban 6—6 üteggel, 1 vartüzér- és 1 műszaki zászlóalj. Ebből azonban a legnagyobb rész csak papiroson van meg és a legjobb esetben sem állíthat ki Szerbia egy osztrák-magyar hadtestnek megfelelő hadsereget.

Ez a mostani hadsereg egyébként először és utoljára Szlivnicánál állott tűzben, a szerb-holgár háboru idejében és olyan csufos vereséget szenvedett, hogy ha akkor az osztrák-magyar monarchia az akkori magyar-barát Milán kedvéért bele nem avatkozik, még pedig igen erős fenyegetéssel, akkor huszonnégy órával a csata után a bolgár hadsereg Sándor fejedelemmel az élén elvonult volna a konakba, ahova most Karagyorgyevics Péter a tömeg-gyilkosságok után jutott.

A belgrádi vérfürdő.

(Ujabb részletek a királygyilkosságról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

Minden politikai és helyi esemény ma is háttérbe szorul; ma is világszerte a borzalmas belgrádi csinyről beszélnek és alighanem heteken át ez a tárgy fogja foglalkoztatni a közvéleményt. Rettenetes eset, nagy és véres tragédia, mely a legfásultabb szívet is felrázza és mély szánalmat kelt azok iránt, akik áldozatául estek.

Minden érző ember szive vérzik, szive fáj a történetek hallatára, akár királyok, akár csak őrtálló katonák haláláról legyen szó. A halál és a részvét nem ismernek különbséget király és pór között; mindkettő pusztulása borzalmas, mihelyt durva erőszak vágja el éltük fonálát. Mink is ott állunk a megrendült embertársak végtelen sorában és ejtünk egy könnyet mindazokért, akik ott a távolban elhulltak szentségtelen orgyilkos vagy kétségbeesetten védekező kezek alatt.

A belgrádi eseményekről ma is sok és fontos új részletet jelentenek a tudósítók. A ma érkezett hírek a következők:

A királygyilkosság részletei.

A berlini lapok magántáviratai jelentik Belgrádból a királygyilkosság részleteire vonatkozólag: Sándor király mindjárt az első lövésnél halálosan megsebesült. A gölyő a torkába furódott. Utolsó szavai, melyeket már hörögve mondott, ezek voltak:

— *Katonák, ti elárultatok!*

A királyné holtteste majdnem teljesen össze van vagdalva. Nikolajevics udvari marsall az osztrák-magyar konzuláti hivatalba menekült és így tudta csak a biztos halált elkerülni. A titokba százötven katonatiszt volt beavatva. Az Ujvidéken megjelenő Zasztava már ezelőtt tizenegy nappal előre megjósolta és be is jelentette, hogy az a nap, amelyen a Karagyorgyevicsket elkergették, lesz egyszersmind a boszu napja is.

A lapok további közleményei szerint a

királyi pár a királyné testvéreivel, Petrovics szárnysegéddel, valamint Naumovicsal éjfél után fél egy órakor vacsoránál ült. Vacsora után a királyi pár a hálószobába visszavonult. Egy óra múlva azután az összeesküvők behatoltak a konakba. A király és a királyné az utóbbi időben állandó rettegésben éltek, mert mindig féltek valamely merénylettől és ezért különösen a kormány sürgetésére elhatározták, hogy elválnak egymástól. A királynénak Francensbadba való utazása csak ürügy lett volna a válásra. A király a válás után Xenia montenegrói fejedelemkisasszony kezét akarta megkérni. Ugy a király, mint a királyné a londoni bankban több millió frankot deponált.

A Zasztava jelenti: Draga királyné négy nappal ezelőtt névtelen levelet kapott, hogy mondjon le és vonuljon kolostorba, mert különben nagy szerencsétlenség éri a királyi házat. Draga királyné ezt a levelet nem mutattameg Sándor királynak.

A belgrádi szerencsétlenségnek a Köln. Ztg. egy belgrádi magántávirata a következő magyarozatát adja:

A királynak az utóbbi időben szándéka volt, hogy elváljon a királynétől. A királyné ezt észrevette és megakart akadályozni szándékát. Nehány nagyobbbrangu katonatiszt a királynét az éjjel erőszakkal elakart távolítani a konakból, de a királyné hozzátartozói nem akarták megengedni. Az elkecseregett harcban a király, a királyné és egész kísérete elesett.

Egy másik tudósítás a következőket jelenti: Egyre borzalmasabb részletek derülnek ki. Az éléskamrába menekült Sándort és Dragát kihurcolták. Dragán erőszakot követtek el a feldühödött katonák, Sándort megcsönkítették. Dragát a sógora Masin ezredes lőtte agyon. A nép az utcákon áldást kér Masin ezredes fejére.

Sándor és Draga, mikor Masin rájuk szegezte a pisztolyát, a padlás éléskamrájában összecsokolóztak.

Egy aradi szemtanu elbeszélése.

Joób Gusztáv, az aradi waggonyár irodafőnöke, üzleti ügyekben véletlenül éppen Belgrádban járt a vérfürdő napján. A szerb államasutakkal kellett elintéznie egy szerződés utolsó aktusát, az aláírást.

Elbeszélése szerint a mézszárlást megelőző napon semmi nyugtalanság sem volt Belgrádban. O a Grand Hotelben volt megszállva, amely mintegy kétszáz lépésnyi távolságban van a konaktól. Ejjelután lövések zajára riadt fel, de aztán mivel elcsendesedett megint minden, elaludt. Röviddel rá újra lövések hallatszottak, akkor már nem tudott újra elaludni, s mikor egy óra múlva hallotta, hogy zeneszó van az utcán, félkelt, ablakhoz ment, s látván az ujjongó népet az utcán, azt hitte, hogy valami szerb nemzeti ünnep van.

Reggel 6 órakor a Grand Hotel szolgálja azal költötték fel Joóbet, hogy azonnal öltözzék fel, mert a királyt és családját meggyilkolták s a következmények egyelőre beláthatlanok.

Joób elhagyta a fogadót s szétrézett a borzalmas dráma színhelyén. Az egész város talpon volt. Katonazenekarok járták be az utcákat, nemzeti dalokat játszva. A katonatisztek büszkén sétáltak a nép között, sapkájukról lelépték a Sándor király nevével ellátott kokárdákat, tölgyfaleveleket és piros virágokat tűztek helyébe. Az egész város lobogódiszben uszik.

Joób Gusztáv elment a konak elé. A ka-

tonai kordonon kívül nagy néptömeg bámulta a királyi palotát. A főajtó nyitva volt s lehetett látni azt az ablakot, a honnan Draga királyné holttestét kidobták a felbőszült katonák. Az ablakredőnyök forgácsokra voltak törve. Grwies, a gárda parancsnoka egy század gárdista élén járta be a várost, büszkén hirdette a népek az örömhirt: Sándor királyt és nejét a katonaság eltette láb alól.

A mézszárlást 25—30 törzskari tiszt követte el egy ezredes vezetése mellett. A legénység kívül maradt a kónskon. Akadály nélkül jutottak a tisztok a király lakosztályáig s nem igaz, hogy az őrséget legyilkolták volna. Aki nem állt utjukba, nem bántották. Az összeesküvők behatoltak Sándor király szobájába, hol éppen titkos tanácsot tartottak.

Az első szárnysegéd, kit Belgrádban csak „a szép Lázó“-nak hívtak, a király elé terjesztett egy lemondó iratot. Sándor felugrott s egy hirtelen mozdulattal lelőtte. Dragát kardszúrásokkal ölték meg, holttestét kidobták egy udvari ablakon azzal a kiáltással, hogy: életében sem volt idevaló, most se legyen itt helye.

A mézszárlás után rögtön minisztertanács volt, melyben az új kormány tagjai vettek részt. Állítólag az osztrák-magyar főkonzul átment a minisztertanácsba, mit reggel 7 órakor tartottak s kijelentette, hogy ha 6 órára nem lesz a városban teljes rend, intézkedni fog, hogy osztrák-magyar katonák jöjjenek rögtön Belgrádba.

9 órára teljes csend volt, mit csak a katonaság és nép örömmámora zavart meg, kik a nyílt utcán csókolóztak és ölelkeztek.

Joób tudtával Karagyorgyevicsét még nem kiáltották ki fejedelemnek.

11 órakor kinyitották az üzleteket s megindult az élet oly rendes vágányban, mintha mi sem történt volna.

Joób Gusztáv ezután bevégezte hivatalos teendőjét minden fennakadás nélkül.

Mindezeket a dolgokat nyíltan beszélgetik Belgrádban s a katonák legszívesebben adnak fölvilágosítást a mézszárlás részleteiről.

Joób délután 3 órakor ült vonatra. Belgrádból sürgönyözni akart, de annyira tul volt zsufolva a táviró-hivatal, hogy nem fért be. Ma reggel Aradra érkezett.

Az áldozatok temetése.

Belgrádban teljes nyugalom van. Lázongásról, vagy a város felgyújtásáról, mint némely híresztelés jelezte, szó sincs. Az üzletek zárva vannak. A házakon nemzeti színű lobogók lengenek. A konak előtt gyalog katonaság táboroz. Éjjel lovas katonák járják be a várost.

Az áldozatok temetése ma reggel öt órakor ment végbe. A királyt, királynét és hiveiket, egyszerűen minden pompa nélkül temették el, Naumovics ezredesnek azonban, kit nemzeti martírnak tartanak, fényes temetést rendeztek.

Az üzletek kirakataiban sok helyütt látható Naumovits gyászjelentése.

A király temetésén megjelentek az új kabinet összes tagjai. Holttestét az Obrenovicsoknak a régi Szent-Mária temetőben léve családi sírboltjába helyezték. A be-szentelést hét pap végezte. A szertartás reggeli fél 3-tól 4 óráig tartott. Ugyan-azon sírboltban fekszenek jobbra Obrenovits Anna, Sándor király nagybátyjának, Obrenovits Jovánnak özvegye, balra Obrenovits Milán herceg, Obrenovits Milos egyik fia, Szerginus herceg, Sándor királynak fivére, aki mindjárt születése után meghalt.

Az áldozatok testét felboncolták. A király testében több mint harminc golyót találtak. A királyné teste össze volt vagdálva a kardsapácsoktól. A királyné két fivérének holttestét a katonai kórházba vitték, mielőtt eltemették volna. Az egyiket, *Lunyeveica* Nikodémot bajonettszurás, Miklóst pedig golyó ölte meg.

A királyné életben maradt két nővére abban a kastélyban lakik, melyben *Draga* lakott férjhezmenetele előtt.

Az új király.

Karagyorgyevics Péterről egy ismerőse a következő, kissé tulmereg jellemzést írja: Az új szerb király európai ember a szó teljes értelmében. Franciaországban nevelkedett és a francia nevelés minden tekintetben meglátszik rajta.

Elegáns fellépésű, megnyerő külsejű ember, aki sokkal fiatalabbnak látszik, mint a mennyi tényleg. Mert *Karagyorgyevics* Péter már közel jár a hatvanhoz. Nem éppen magastermetű férfiú, de csupa izom, csupa erő. Az arcvonásai, különösen pedig az éies tekintetű szemel elárulják, hogy sok energia lakik benne, aminthogy *Karagyorgyevics* Péter kétségkívül vaskezü uralkodó lesz. Az energiája mellett azonban nagy tulajdonsága neki a szívósság is. Azok a szerb emigránsok, akik Genfben fölkeresték, sokat beszélhetnének erről. *Karagyorgyevics* valóságos raffinement-t fejtett ki, hogy minél gyöngédebb formában nyujtsa át a segílyt azoknak, akik rászorultak, de egyébként is szívesen tett jót mindenkivel és szegény ember sohase fordult hozzá kéréssele hiába.

Érdekes, hogy *Karagyorgyevics*ek sógor-sági viszonyban vannak *Tallian* Bélával, a magyar képviselőház alelnökével, amennyiben a *Karagyorgyevics* herceg *Baich*-leányt vett nőül és *Tallian* Béla neje is született *Baich* bárónő. *Tallian* tegnap nem volt Budapesten, birtokán tartózkodott és úgy lehet, tegnap nem is értesült arról a nevezetes fordulatról, mely most a *Karagyorgyevics*ok életében beállott.

Karagyorgyevics Péter szereti a magyarokat. Ez nem csak afféle mondvacsinált szeretet, ifjúkorának nem egy emléke fűzi őt a mi földünkhöz, a hol mindig csak rokonszenvet észlelt magával szemben. Valamicskét magyarul is beszél *Karagyorgyevics* Péter.

Aki az ő karakterét ismeri, kizártnak tartja, hogy előre tudott legyen a vérengzés tervéről. Ha ilyen módon akart volna trónra jutni, hát a célját már régen elérhette volna. Mert azt *Karagyorgyevics* Péter jól tudta, hogy a szerb nép szíve feléje hajlik és ha vérárán akart volna trónra jutni, csak egy szavába került volna, hogy hívei, a kik fanatikus szeretettel viseltetnek iránta, végrehajtsák óhaját.

Apósával, a montenegrói fejedelemmel, már évek hosszú sora óta nem érintkezett. Olyan differenciák támadtak köztük, hogy összevesztek. Az orosz udvarnál a *Karagyorgyevics*ek igen kedveltek, olyannyira, hogy *Karagyorgyevics* gyermekeit a cár neveltette Pétervárott. A két idősebb *Karagyorgyevics* herceg az orosz császári testőrségben szolgált eddig.

A szerb politikai menekültek vagy két évtized óta már nem Magyarországon kerestek menedéket, hanem Svájcban, ahol *Karagyorgyevics* bőkezűen gondoskodott róluk. A trón visszaszerzésének reményéről sohasem mondott le a *Karagyorgyevics*-család, mely középponti forradalmi irodát is tartott fenn Genfben, rendszeres hírszolgálatot az európai sajtó számára.

La Serbie címen egy francia lapot is adott ki *Karagyorgyevics*; a lapban semmi más nem volt soha, mint az *Obrenovics*ok új meg új bűneinek felsorolása. Az akciót Genfből oly jól intézte *Karagyorgyevics*, hogy még ellenrendőrséget is szervezett a szerb menekültek megfigyelésére Svájcba, Belgiumba és Párisba küldött szerb titkosrendőrök ellenőrzésére.

A merénylet oka.

A belgrádi eseményekről egy előkelő és kiváló szerb politikus nagyjában a következőket mondotta el:

A Belgrádban történt eseményeket *Milán király tábornokai készítették elő*. Ők voltak az értelmi szerzők. S annak, ami történt, meg kellett történnie, mert Szerbiában a helyzet tarthatatlan volt. A királyi pár elvesztette a nép becsülését és tekintélyét. És ennek *Sándor király* szerencsétlen házassága volt okozója. *Draga* Masin botrányos erkölcsi előélete áthághatlan akadályt képezett a szerb nép szívében arra, hogy őt királynőként tiszteljék. Hozzájárult ehhez, hogy *Dragával* egész családja betolakodott a királyi lakba és teljesen hatalmába kerítette a szerencsétlen kis látkörű *Sándort*.

Ezek az állapotok már régóta keserítették a szerb vezető embereket, főleg *Milán király* volt meghittjeit és ezek már régóta tapogatóztak abban az irányban, hogy valamit tegyenek. Már 6—7 hónappal ezelőtt beszéltem *Vesznics* volt radikális miniszterelnökkel és *Pantevics* tábornokkal (akit másfél év előtt tudvalevőleg *Sándor király*, *Milánra* mondott felkőszöntője miatt megrendszabályozott), akik már akkor jelezték nekem, hogy valami történni fog, mert a mostani viszonyok tarthatatlanok.

A forradalom nem *Karagyorgyevics Péter herceg* érdekében történt.

Lehet, hogy most egyelőre őt még emlegetik Szerbiában a nép előtt, mint királyjelöltet, de ezt csak azért teszik, hogy legyen valaki, akit fejkepven emlegessenek, mert Szerbiában nagy a fejetlenség és senkinek sincs tekintélye.

Általában Szerbiában tisztában vannak azazal, hogy többé szerb nemzetiségű király nem lehet.

Szerbiában ma nincs pénze és nincs tekintélye szerb embernek. Itt csak idegen fejedelmi ház sarjadéka segíthet, aki pénzzel és tekintéllyel jön be az országba. A montenegrói fejedelmi ház természetesen szóba sem jöhet. *Valószínűleg Ausztria-Magyarország és Oroszország közös hozzájárulásával Szerbiának új királyt választani*. Igen sokan vannak Szerbiában, akik a toszkánai házat szeretnék megnyerni a trónra.

Ami különösen a magyarokat a legújabb belgrádi eseményekkel kapcsolatosan érinti, az, hogy a jelen percben Magyarországnak minden erejével azon kell lennie, hogy Szerbia önállósága megóvassék. *Esetleges okkupáció Magyarországnak hátrányára lenne*. Magyarországnak érdeke, hogy a Balkán-államok önállóak legyenek, mert esetleg szükség beálltával csak ezekre támaszkodhatik. Északon nem találhat szövetségest.

A hangulat Belgrádban.

A szerdai véres éjszaka óta Szerbia területére idegent nem eresztettek. Csak a mai napon nyitották meg a szerb határt s az első utasok a laptudósítók voltak, kik eddig Zimonyban vesztegeltek. Az *Aradi Közlöny* újdéki tudósítója, *Kérics* Jankó volt az első, ki ma délben Belgrádból jövet hiteles tudósítást küldött a királygyilkosság részleteiről. A kimerítő távirati tudósítást kora délután külön kiadásban adtuk közközre. Egyik aradi laptársunk tudósítója ma a következőket jelenti Belgrád hangulatáról:

Az egész város lobogódiszben uszik, valóságos örömnép jellegét viseli magán, még a templomokról is vörös-kék zászló leng. Megérkezve, szigorú ellenőrzés mellett vizsgálatot foganatosítottak az idegenekkel szemben. A hajóállomás rendőri hivatalában még ott van a falon *Sándor* gyermekkori és későbbi arcképe,

valamint *Natalia*, *Milos* és *Mihály* fejedelmeké. *Drágáé* sehol sincs.

Tömeges érdekes részletet beszélnek itt, de jellemző, hogy a gyilkosságról még Belgrádban is egészen ellentétes állítások hallhatók. A legmegbízhatóbb forrásból ered a következő verzió: Szerdán este fényes estély volt *Sándor királynál*, jelen volt a királyi páron kívül *Draga* két fivére és három nőtestvére is. Éjjelkor nyugovóra tért a királyi pár, a vendégek pedig távoztak. A legapróbb részletekig elkészített összeesküvés részesei ezután a már ismert módon behatoltak a konakba s véghez vitték a rettenetes mészárlást. *Sándor király* és *Draga királyné* holttestét dr. *Michla* Eugon és dr. *Nikolajevics* Demostén orvosok tegnap délelőtt 11 órakor felboncolták, addig ravatalozatlanul, a csupasz földön heverték a konak szuterén helyiségében.

A temetés az éjjel folyt le, teljes csendben. A nyolc koporsót a *Szt.-Márk* nevű régi temetőben helyezték el a legegyszerűbb temetési szertartás mellett.

Draga öccsét: *Lunyeveica* hadnagyot törrel, a királyné másik fivérét: *Nikadiét* pedig golyóval pusztították el. *Draga királyné* három nővérét nem gyilkolták meg, mint eleinte híresztelték, hanem a királyné magánházában, leeresztett zsáruk mellett, fegyveres katonákkal őriztetik őket. Ez a ház a „*Lunyeveica*-ulica” és a „*Draga királyné*-ulica” sarkon áll. A „*Lunyeveica*-ulicát” még az éjjel visszakeresztelték s a következő nevet festették az utca-táblákra: „*Resavska-ulikara*.”

Az utca sarkok mind tele vannak ragasztva proklamációkkal, amely szerint az 1901. április 6-ika óta érvényes alkotmányt feifüggesztik és a régít állítják vissza, egyben kimondják a városok és községek autonómiáját. *Marinkovics* Dimitri, a szkuptsina és szenátus elnöke június 15-ére egybehívta a nemzetgyűlést.

Kaljevics Lyubomér, az új külügyminiszter tegnap reggel hivatalosan értesítette a belgrádi követségeket és a külföldi szerb követségeket az eseményről. Valamennyi belgrádi nagykövet, köztük *Csarikov* orosz, *Dumba* magyaroszlák követek a külügyminiszter jelentését közölték és várják az utasításokat.

Karagyorgyevics Péter trónraléptéről eddig nincs komoly szó. A vérfürdő után a katonaság egyrésze éljenezte *Karagyorgyevics*ot, de elcsitították. Az ideiglenes kormány és a lakosság a szkupstina hétfői határozatától teszi függővé az államforma választást. Az ülés az új konak nagytermében lesz.

Megdőbbentő az ujjongás a lakosság körében. Minden házon két-három nemzeti zászló leng. A konak előtt két ezred tanyáz, az összes tisztekkel, szuronyosan. A katonák fején, a tányérsípka ellenzője elé zöld lomb vagy vérpiros rózsza van tűzve. A konakkal szemben a *Mihály* fejedelem útján levő orosz nagykövetség palotájának második magas földszinti ablakán két golyófurta lyuk látszik.

Naumovics Mihály alezredest, ki a király hálószobája előtti dinamit-robbanásnál meghalt, ma délután 2 órakor fényes gyászpompával temették el. A család gyászjelentése így hangzik:

Ami drága *Naumovich* Mihályunk, törzskari alezredest, ma hajnalban 2 órakor elesett, mint áldozata annak az ideának, mely a szerb nemzet megmentésére és boldogítására irányul. Erről a szerencsétlenségről megtört szívvel értesítjük bajtársait és barátait.

Az ideiglenes kormány, mely szélső radikálisnak nevezi magát, tegnap reggel 10 és délután 5 és 7 óra között minisztertanácsot tartott.

Az ország belsejéből a lassan terjedő hírre

katonatisztek jöttek Belgrádba, köztük királypártiak is, részvétüket fejezve ki a történetek fölött. A legrabiátusabb összeesküvő vezér, *Nikolics* Dimitrie ezredes ezért lelőtte *Petrovics* Milán kapitányt és *Dragutin* Dimitrievics alezredest Krusevácról és *Gagovics* Milán kapitányt. A konak előtt elesett a VI. ezred egy hadapród-növendéke is.

A legvérengzőbb összeesküvő, a fönnevezett *Nikolics* Dimitrie ezredes a dunai divízió parancsnoka, kinek helyébe a hadügyminiszter *Szolarovics* Leonida tüzérezredest nevezte ki, amaz pedig előlép lovas divízió-parancsnokká. *Risztics* Ljubomir huszárezredes lett a helyőrség parancsnoka. *Nikolics* a vérengzés után Banyica külváros felől egy csapatot vezetett Belgrád felé s találkozáván *Petrovics* Milán kapitánnyal, ez elítélte a királyi pár megöletését és revolverrel rálőtt az ezredesre. A golyó megsebezte *Nikolics*ot, aki ezután agyonlőtte a kapitányt. A cinizmus és egykedvűség megdöbbentő. *Zavargás csak a szkupstina ülése napján várható.*

A katonaság három városrészt teljesen megszállott, a közlekedés azonban mindenütt szabad. Ahova néz az ember, mindenütt *marcona és rongyos katonákat látni*. Ilyen hadsereg igazán nem lelkesülhet a legfelsőbb hadurért. A lerongyolt katonák teljes fegyverzettel, ökrös szekereket hajtanak. A tisztek az „A” betűs kokárdát nyeregtakarójukról letépték.

A május 23-iki demonstráció miatt lezárt kereskedő segédekét tegnap délután 4 órakor szabadon bocsátották. Az új polgármester rendeletileg csendre inti a lakosságot, a szkupstina határozatával biztatva őket.

Fatalis száma az Obrenovicsoknak a 29-es. *Mihály* fejedelmet 1868. május 29-én gyilkolták meg, *Milán* 1901. január 29-én halt meg Bécsben és most *Sándor* május 29-én gyilkolták meg, természetesen az 5 éveszámításuk, az 6-naptár szerint számítva.

A vasárnapi dalárverseny is nagyban hozzájárult az elkeseredéshez, mert *Draga* királyné a jobb magyar és szerb dalárokkal szemben szülővárosának, Sabácnak ítélte oda az első díjat. *Mindennek egyedüli oka Draga gögös fenhéjázása.*

Hogy ki lesz a király, vagy lesz-e király egyáltalában, azt még senki sem tudja. A kormány *Mirkó montenegrói herceg mellett van*, *Zsivánovics* kivételével, aki köztársaságpárti, a hadsereg pedig *Karagyorgyevics herceg mellett van.*

Karagyorgyevics és Mirkó.

A szkupstina hétfőn ül össze. Ez alkalommal fogják a királyt kikiáltani.

Mint egy zimonyi távirat jelenti, *Karagyorgyevics Péternek* sánszai kisebbek, mint ahogy az izgalom első perceiben látszott.

Mirkó montenegrói fejedelemnek, kiről szintén szó van, *semmiféle kilátása nincs* arra, hogy a szerb királyi trónba ülhessen.

Bécsből táviratozzák: A *Neues Wiener Tageblatt* közlése egy beszélgetést az Edlachban üdülő *Karagyorgyevics* Sándor herceggel, aki állandóan Párisban lakik és kilenc év előtt onnan akarta érvényesíteni igényeit a szerb trónra. A herceg kijelentette, hogy igen örül annak, hogy *Karagyorgyevics Péter*t kiáltották ki királynak, mert ebben van a válság legjobb megoldása. O maga már nem támaszt semmiféle igényt a szerb trónra.

„A szerb Neró.”

Belgrád örömmámorát élénken jellemzik a belgrádi szerb lapok tudósításai. A Belgrádban

megjelenő „*Mali Journal*” a gyilkosságról hozván tudósítást, ezt a következő sorokkal vezeti be:

A szerbek ellenségének fia.

A „szerb Neró” fia elesett! Ez az örömhag messzire elhangzik az egész Szerbországban és mindenki, aki hallja, ha egy kis szíve és lelke van, örülnie kell. Végkép megsemmisült egy pokoli család, amely csufságára volt az egész szerbségnek és az egész világnak. *Aldott legyen az a szerb kéz, amely életüket kioltotta.* Agyonütötték a szerb tisztek, a szerb nemzet fiait.

Amit ebben a lapban nyíltan megirtunk, a mi ellen rövid idővel előbb tiltakoztunk, hogy meg ne engedjék, hogy az a demoralizált nő az ő részeges és tehetségtelen öcscsét rá ne erőszakolja Szerbia trónörökösének, az most megboszulta magát.

Aldott legyen az a kéz, a mely megölte a szerbek legnagyobb ellenségeit. A szerb népnek örökre hálásnak kell lennie ezért, ők mentették meg a nemzetet a további süllyedéstől. Megmentették egy türethetetlen helyzettől, amelyen csak a pokolban lehet.

„Szerb Neró”-nak nevezték kilenc év előtt a szerbek legnagyobb ellenségét, az erkölcsstelen életű *Milán* királyt. Ő kártya-asztal mellett halt meg, fia pedig elesett a szerb hadsereg keze által, akik e tetteikkel a szerb nemzet leg-hőssebb fiait lettek.

A tehetségtelen *Sándor* király követte atyja erkölcsstelen politikáját, sértegette és lealacsonyította az egész szerb nemzetet. Torkig volt már vele a nemzet, utálta minden becsületet fia ennek a sokat szenvedett földnek. Erőszakkal uralkodott, csak így tudta magát fenntartani.

A „volt” *Sándor* király tehetségtelen ingadozó és alattomos volt s magához vett egy romlott asszonyt, egy teljesen demoralizált maitresszt, evvel alacsonyította le a szerb népet, s elvesztette azok bizalmát is, akik csak valamit is reméltek az uralkodásától. A római Neró volt a legnagyobb vérszopó zsarnok, aki valaha trónon ült s végül kitünt, hogy a legtehetségtelenebb gyáva volt; közönséges báb. Kivégezte összes barátait, tanítóját, míg a Szerb Neró könnyelmű életével erkölcsileg tette tönkre az egész közéletet.

A megölt *Sándor* mindenben követte az apját, csak hogy tehetségtelenebb és alattomosabb volt.

Ti, testvéreink a legjobb időben teljesítetek kötelességeket, mert ti szabadítottátok fel az igazságot és az erkölcsöt.

A cikk így végződik:

Ti becsületesen teljesítettetek kötelességeket az egész nemzettel szemben; éljete soká népünk dicsőségére!

Az egyedüli ellenfél.

A *Neues Wiener Journal* egy munkatársa rendkívül érdekes sorokat tesz közzé: *Sándor* királynak egy olyan kijelentését, melyről a király parancsa folytán hallgatnia kellett. Ezt a bécsi újságíró így írja meg lapjában:

A múlt év decemberében a nisi konakban egy óráig tartó audiencián fogadott *Sándor* király. Az uralkodó rendkívül szeretetreméltó volt és a maga nyugodt és határozott modorával olyan intim és fontos kérdéseket érintett, a melyeket én még csak sejtetni sem mertem volna.

Sándor király megjegyezte, hogy közléseit, melyek a korlátlan nyilvánosság jegyében keltek, csak mint „a viszonyok helyes zsurnalisztikai megítélésé”-t akarja tekintetni. Csak egyet kért nyomatékosan: hogy az olyan sokszor esztelenül terjesztett híreket az ő és a királyné közötti viszálykodásokról cáfoljam le a leghatározottabban, mert ezek a hírek nem igazak. Ennek a kérésnek ezen lap karácsonyi számában eleget is tettem, és konstatáltam a Belgrádban is ismert tényállást, hogy a király megcsonkítatlan vonzalommal van a királyné iránt, olyan szerelemmel és hűséggel, mely most mindkettőjük veszedelme lett.

Azt a megsérthetetlen parancsot kaptam ak-

kor tőle, hogy más igen érdekes kijelentéseit hallgassam el. Az ünnepi éj véres eseményei kényszerítettek most, hogy hallgatásomat megtörjem.

Első sorban ki kell emelnem a király egy szavát, melylyel megmutatta, hogy mely oldalról közeledhet feléje és a szerb királyi trón felé a veszedelem.

— *Csak egy ellenségem van* — a király korigálta magát és folytatva így szólt: **Csak egy ellenfelem, akit komolyan veszek: Karagyorgyevics Péter.** A veszély, melyet ez a trónkövetelő reám nézve képez, az önálló Szerbia történelméből megmagyarázható.

— Felség — szóltam közbe — a *Karagyorgyevics Péter* érdekében folytatott titkos agitáció . . .

A király élénken félbeszakított, miközben mosolyognia kellett és fejét ide-oda ingatta:

— *Hogy honnan jön a pénz? Ezt — ezt csak nem kell még mondani se!*

Sándor bokros, sötét bajuszkáján rántott egyet és rövid szünet után, mely alatt nyilván minden közelfekvő konkluzió elintézését nyert, azt mondta:

— **Házam biztonsága a hadsereg rokonszenyén nyugszik.** *Ez az Obrenovics-háznak hive.* Boldogult atyám a tiszteknek és katonáknak szemefénye volt . . .

Draga legutolsó toalettje.

Draga királyné címére tegnap a Bécsből reggel a 8 óra 50 perckor induló vonattal egy estélyöltözöt ment, melyet a királyné *Drecolli* bécsi női szabó cégnél avval az utasítással rendelt meg, hogy a toalettnek június 12-én, péntek este Zimonyban kell lenni. Ilyen tartalmu sürgöny négy nappal a gyilkosság előtt érkezett a bécsi céghez. A táviratot a királyné komornája, *Weber* asszony írta alá.

Néhány nappal előbb különben egy másik, elegáns fehér boileruhát csipkeinkrusztációval küldött a *Drecolli* ház. Mindakét toalett rendkívül értékes és több ezer korona az ára. A legutolsó ruha, fehér battisztból készült és igen elegánsan van kiállítva.

Draga királynénak egyébként rendkívül sok kifizetetlen szabószámlája maradt. Hogy ezeket lesz-e aki kifizesse, nem tudni. Mert a ki fizetné az a szerb nemzet, ez pedig nem lesz erre hajlandó.

Beszélgetés az új miniszterelnökkel.

Avakumovics miniszterelnök előtt ma több újságíró jelent meg, kik kérdéseket intéztek hozzá az államcsinyt illetően.

— *Midőn a konakbeli események történtek* — mondta a miniszterelnök — nem voltam otthon. Nissből jöttem vonaton. Mikor haza érkeztem, több előkelő polgár felkért, hogy menjek az elnöki palotába. Sokan voltak jelen, többen a jelenlegi miniszterek közül. Itt történt a miniszterium megalakítása. A katonaság a miniszterium megalakításába nem folyt bele.

A király proklamálásáról kérdezősködtek ezután az újságírók. Egyhangulag fog e történni.

— *Egyhangu lesz a választás* — mondta a miniszterelnök.

Hogy hol fogja *Karagyorgyevics* herceg a választás eredményét bevárni, nem tudta a miniszterelnök. Ha megválasztják, egy bizottság tudára fogja ezt adni s megkérdezi, hogy elvállalja-e a királyságot. Erre azután a szkupstina előtt esküt tesz a herceg az alkotmányra és maga határozza meg, mikor lesz a koronázás.

Miután a miniszterelnök még biztosította az újságírókat, hogy az országban rend lesz, kezét fogott velük s ezek eltávoztak.

Egy érdekes utas.

A csütörtök délutáni belgrádi gyorsvonat igazi újságíró-vonat volt. Budapesti és bécsi tudósítók, rajzolók egész serege utazott a szerb fővárosba, a helyszínen benyomásokat szerzni a véres esetről. Az újságírók egyike a következő meghatározó epizódot írja meg az utról:

A vonat legérdekesebb utasa egy párisi direkt kupében *Draga* királyné legfiatalabb hűga, *Heléna*, aki egy öreg ur és egy nő társaságában a párisi internátusból megy haza Belgrádba; két elsőosztályú fülkékjük van. A kisasszony kissé nyomott hangulatban van, de nyilván semmiről sem tud. Bájos, szőke, fitos orru leány, fehér pipacsokkal díszített szalmakalap van a fején, kék Tegethoff-ruha, vörös köpeny van rajta. Fülkéjében sok hervadt virágbokréta, nyitott illusztrált könyv, cukorkák, néhány narancs. Az étkezőkocsi pincéjétől az öreg ur az ebédet a kupéba kérte. Amikor a pincér kijelenti, hogy ez tiltva van, erre mégis átjöttek a csaknem egészen néptelen étkezőbe. A közönség nem ismerte fel őket. Két borjuszéletet és egy tortát rendeltek meg, két üveg gieszhüblit is hozattak, de alig fogyasztottak valamit. A vonat vitt a halál országába. Budapestben meg eső volt, Szabadkánál verőfényes nap ragyogott. Lunyevica Helén kinézett az ablakból. Verbásznál a Belgrádból jövő expresszel találkozunk, utolsó kocsiából álló vonatunknak valaki belgrádi lapokat dob ki, az *Odjeket* és a *Belgradski Novinet*. A lapok gyászkeret nélkül, az első oldalon *Avakumovics* miniszterelnök kláitványát hozzák, melyben nyugalomra hívja föl a népet a szomorú napokban, továbbá kegyeletos emlékezés Nagy Milos haláláról. A rémes éjszakáról csak egy rövid hír.

Zimony felé közelgünk. Sötét felhők a láthatáron és előttünk a Duna fényes tükre, mögötte kivilágítva Belgrád városa, egy kiirtott királyi család fényes ravatala. Folyvást arra a szép szőke lányra gondolok, aki nem sejt, hova viszik. A párisi kocsit kitolják. Nehány beavatott, aki tudja a szőke utas kilétét, szánakozva vár, míg a kocsit visszatolják. Még két öreg ur száll föl, tisztelettel üdvözlőlvén Helénát. Hangjukat nem hallom, beszédüket nem értem, csak visszafojtott lélekzettel lesem arcán, megmondtak-e neki mindent. A lány kérdez, merre van az öreg urra nézve, ez mosolyogva rázza fejét. Heléna szájához emelve kezét félénk madárként, sürgősebben kérdez, lát-szik, hogy már sejtelmel vannak. Az öreg ur ismét rázza fejét, Heléna most mosolyog, aztán kérdőleg tekint a reá meredő emberekre.

— Szegény leány! — suttogja mindenki könyvelébadt szemmel...

Benkő Rózi.

Mindenki emlékszik még *Sándor* király első szerelmére, a szőke orfeuménekesnőre, *Benkő Rózi*ra. A lány tisztességes trencsénmegyei családból származott; három éves korában Bécsbe került, ahol az apja meghalt. Benkő Rózi a legnagyobb nélkülözések közt élt, egészen tizenöt éves koráig. Akkor egy hadnagy elcsábította. Az elbukott leány elszereződött a Ronacher-mulatóba, ahol egyike lett a legünnepeltebb pezsgő-hébéknek.

Valóságos démon volt. Akit a sors a halójába vitt, az vagy fejbe lőtte magát, vagy az örültek házába került. Legendák keringtek róla és azokról az összegekről, a mikkel előkelő gavallérok hódoltak a szépségének. Egy vállalkozó szellemű könyvkereskedő regényt is íratott az életéről.

A Ronacherben Benkő Rózi megismerkedett egy előkelő katonatiszttal. A tiszt nem tett sze-

relmi ajánlatokat neki, hanem felszólította, utazzék el vele Belgrádba *Sándor*hoz, a fiatal szerb királyhoz. Benkő Rózi mosolygott és elküldte a tisztet. Azt mondta, hogy neki most egy pincér udvarol, a kivel teljesen meg van elégedve. Másnap, mikor megverte őt a pincér, felült egy vonatra és Pestre ment a Somossi-mulatóba virágárus-leánynak.

A katonatiszt ide is utána ment és újra ajánlatot tett neki, hogy utazzék vele Belgrádba. Kétezer forint foglalót ígért a leánynak, a ki most már hitt az ajánlat komolyságában és meglátta, hogy elutazik. A tiszt erre mintegy másfélezer forint ára ruha- és fehérneműt csináltatott neki. Benkő Rózi vörösre festette a haját, gyászruhát öltött, aztán a keleti express-vonaton elutazott Szerbiába.

Itt kezdődik a meggyilkolt király első szerelmi regénye. Megszerette a pezsgős hölgyet és temérdek pénzt költött rá. Nem egyszer, ha távol volt tőle, táviratot küldött neki a következő aláírással: „Várja epedő Sasája.”

Később — négy év múlva — tudvalevőleg elpárolgott a szerelem. A viharos multu pezsgős dáma azonban nem tudta elfelejteni a belgrádi szép napokat és zsarolási kísérleteket tett a szerb király ellen. De nem sikerült. A rendőrség letartóztatta. Azóta folyton súlyodt, végre teljesen letűnt a láthatárról a fiatal király első szerelme.

Vegyes hírek.

Zimony, június 12.

Rendkívül sok kereskedő s szerb alattvaló, újságíró próbálkozott meg a szerb határon átmenni, ahol azonban nem eresztették őket át. A bécsi nagykövet és *Barlovác* budapesti főkonzul, a kik éjszaka érkeztek ide, szintén nem nyertek bebocsátást. A római és berlini nagykövetet mára várják.

Bécs, június 12.

A képviselőház mai ülésén a német haladópart és német néppárt interpellációt nyújtott be, a melyben azt kérdik a miniszterelnöktől, módjában áll-e közelebbi közléseket tenni a belgrádi eseményekről és azok következményeiről, valamint hajlandó-e alkotmányosan jogában álló befolyását érvényesíteni arra nézve, hogy megtegyék a kellő intézkedéseket az osztrák állampolgároknak Szerbiában való védelmére és a monarchiának politikai és gazdasági érdekének megóvására?

London, június 12.

Alapok egyértelműleg kifejezést adnak a Belgrádban történt merénylet fölött való *undoruknak* és remélik, hogy a hatalmak nem ismernek el olyan uralkodót *Sándor* király utódjául, a ki nem ment a gonosztettben való minden részességtől.

Páris, június 12.

Natalia királyné, a ki állandóan Franciaországban tartózkodik, néhány nap óta Versaillesben van, a hol villát akar vásárolni. Csak délután egy órakor tudta meg a szomorú hírt. Előbb telefonon arról értesítették, hogy Szerbiában nagyon komoly dolgok történtek és fél óra múlva táviratban közölték vele az egész valóságot. A királyné sirva fakadt és sokáig nem tudott szóhoz jutni; aztán így kiáltott föl:

— Szegény fiam! Szegény tévutra vezetett Sasám!

A királyné testvérével, *Ghika* hercegnővel lakásába zárkózott és senkit sem fogadott.

Öngyilkos aradi postafőtiszt.

(A félreismert halott.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

Az aradi vesztőhelyen ma délelőtt olyan öngyilkosság történt, a milyenre évek óta nem emlékezünk. Ha nem sértenők a halott iránti kegyeletet, nagyot kellene kacagni azon a hatalmas tragikomédián, mely tévedés folytán egy aradi családot megrémített.

Az öngyilkosság története a következő: Ma délelőtt az aradi rendőrség jelentést kapott a zsigmondházi előljáráságtól, hogy a vesztőhelyen egy uri ruhás ember fekszik, aki öngyilkosságot követett el. Erre a hírre *Murády Álmós* ügyeletes rendőrhadnagy kiküldött két titkos rendőrt, hogy nézzék meg, ki az öngyilkos. A két detektív kerékpárra kapott és kiment a vesztőhelyre. Nagy megdöbbenéssel vették észre, hogy az öngyilkos, aki szétzúzott fejjel fekszik a vesztőhelyre vezető lépcsőkön, nem más, mint egyik kollegájuk, *Kondor Ferenc* titkos rendőr. Erre a szomorú felfedezésre az egyik titkos rendőr bejött Aradra és jelentette a rendőrségen, hogy az öngyilkos *Kondor Ferenc*.

Ezután a detektív elment *Kondorné*nak *Csiky Gergely*-utcai lakására és óvatosan értesítette *Kondornét* az eseményről. *Kondornét* a lesújtó hír kétségbeejtette. Hatalmas jajveszékelés között kérte a titkos rendőrt, hogy vezesse férje holttestéhez. A detektív kocsit hozatott és *Kondor* ezen kiment a vesztőhelyre. Ott megérkezve, *Kondorné felismerte a halottban az urát* és szívet rázó jajgatással borult a véres tetemre. A két kiküldött detektív igyekezett lecsendesíteni *Kondornét*, ami nagy nehezen sikerült is. *Kondorné* azután bejött Aradra, s egyenesen *Csúts Károly* temetkezési vállalatához hajtatott, hol ideiglenes fakoporsót és holnapra temetést rendelt meg.

Mikor a koporsóval rakott kocsi a vesztőhelynek tartott, találkozott egy másik kocsival, mely szintén koporsót vitt a vesztőhely öngyilkosának. Ezt a koporsót a rendőrség rendelte az öngyilkos detektívnek, rajta is volt a neve: „*Kondor Ferenc*.”

Déli tizenkét órakor *Ajudán Gergely* vasuti őrmester jelentette telefonon *Marinkovics* belső őrmesternek, hogy zóna idő szerint tizenkettő az óra. *Marinkovics* őrmester a jelentés után azt mondta *Ajudánnak*:

— Te *Gligor*, hallottad már, hogy a „*Piros*” öngyilkos lett. *Kondor* titkos rendőrt „*Piros*”-nak hívták a rendőrségen. *Ajudán* felelete ez volt:

— Az nem lehet, a *Piros* ebben a percben vált el tőlem, megy be a városházára.

Marinkovics rögtön jelentette az örömhírt, hogy *Kondor* detektív él s *Murády* hadnagy kiküldte *Mátyás* detektívt, hogy a vesztő helyről hívja vissza a detektíveket, mert az öngyilkos nem *Kondor*. *Mátyás* be is hívta az embereket, a mikor éppen megérkeztek a hatósági kiküldöttek, akiknek megérkezése előtt nem szabad a holttesthez nyulni. A bizottság legelőször is kikutatta a halott zsebeit, hogy megállapítsa az öngyilkos személyazonosságát. A kabát zsebében egy levél volt a rendőrséghez címezve és ehhez egy kérvény mellékelve, mely a kereskedelmi miniszternek szól.

Ezekből megállapították, hogy az öngyilkos tényleg nem *Kondor Ferenc*, hanem *Ovári Frigyes* aradi postafőtiszt, akit nemrégiben *Nagybányáról* Aradra helyeztek át. A tévedést az okozta, hogy *Kondor* feltűnően hasonlított az öngyilkos postatiszthez.

Az öngyilkosság oka az, hogy *Ovári Frigyes*, mikor még a nagybányai postahivatal-

hoz mint főtiszt volt beosztva, valami apró hivatali síkkasztás miatt fegyelmi vizsgálat alá került. A megállapított tényállás szerint Ovári hűtlenül kezelte a sürgöny küldöncdíjakát és egy „válasz fizetve” jelzésű táviratról leszdedett egy 60 filléres bélyeget, s felhasználta a maga céljaira. Emiatt büntetésből áthelyezték Aradra s egyúttal a IX. fizetési osztályból ledegradálták a X. fizetési osztályba úgy, hogy 1200 forint helyett 1000 forintot kapott. Ovári felebezett ez ellen, de elmulasztotta a törvényes határidőt, úgy hogy felebbezését nem vették figyelembe. Ez rendkívül elkéséltette a megbüntetett főtisztet, aki aztán ma délelőtt 10 órakor véget vetett az életének.

Levele, melyet az aradi rendőrkapitányságnak címzett, így szólt:

Tekintetes rendőrkapitány ur!

Kifejezett kívánságom szerint kérem szorosán eljárni s kérvényemet rendelkezési helyére juttatni.

Ovári Frigyes.

A levélhez mellékelte kérvény a kereskedelmi miniszternek szolt, s a tartalma ez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Utolsó kívánságom: A postai igazságszolgáltatást, a gázt, semmisítse meg, és nem a becsületet, mint most. Ezt kérem nyilvánosságra hozni, hadd' tudja meg mindenki, hogy mi a posta és milyen emberek vannak benne.

Egy nyomorult tisztviselő keservesen megkeresett pénzt elvenni, nem lehet nagylelkűség, se nem dicsőség. Mindamellott a már elvett és halálom után elvonandó összeget örökbe hagyom mindazoknak, akik ezt tőlem elvették. Elvezzek családjukkal együtt egész életükön keresztül oly boldogsággal és lelki nyugalommal, mint a milyen igazsággal ezt tőlem elvették.

Ovári Frigyes.

Fuchs zsigmondházi segédjegyző az esetről jelentést tett Aradmegye alispánjának, a kérvényt pedig elküldötte rendeltetési helyére.

Ovári nős ember, a felesége tegnap Budapestre utazott, van két gyermeke is, kik közül az egyik a gimnázium 6-ik osztályába jár.

Holttestét az előjáróság nem boncoltatja fel.

Az aradi tűzraktanya.

(Vita a közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

Aradváros mai folytatolagos közgyűlésének kiemelkedő érdekességű tárgya volt a tűzraktanya ügye. A 7-ik hadtestparancsnokság, mint ismeretes, megkereste Aradvárosát, hogy tűzraktanyát építsen, s e célra megfelelő telket adományozzon, melyek fejében az államkincstár megfelelő bért fizet. A raktanya egy millió koronába kerülne, míg az évi bér 76,000 korona lenne.

A tanács, tekintettel az építéssel járó közvetlen, valamint a nagyszámú katonaság itt tartózkodásával járó közvetett előnyökre, indítványozta, hogy kezdje meg a tárgyalást a hadtestparancsnoksággal, annál is inkább, mert a felajánlott lakbér bőven elég az amortizáció fedezésére. Hamarosan el is fogadta volna a közgyűlés a javaslatot, mely teljesen a város érdekeit tartja szem előtt, ha fel nem szólal Edvi-Ilés László. A közgyűlés helyes gondolkozását nem sikerült ugyan más mederbe téríteni, de nagy tájékozatlanságot mutató fejtegetéseivel hosszúra nyújtotta a vitát. A közgyűlés tagjai lépten-nyomon kifejezték ellenkező véleményüket, végül pedig ugyszólván egyhangúlag elfogadták a tanács javaslatát.

(4 kaszárnya ellen.)

Kádas Kálmán főjegyző terjesztette elő az ügyet, s kapcsolatosan a tanács javaslatát, mely a tárgyalásoknak a hadtestparancsnoksággal való felvételét ajánlja.

Institúris Kálmán polgármester hangsúlyozza, hogy a kaszárnya előnyös lesz a városra nézve. Csak azt említi fel, hogy 400—450 emberrel fog Arad lakossága megszorodni. A tisztek pedig három kivétellel, azaz huszonhároman benn a városban fognak lakni.

Edvi-Ilés László: Nem járul a tanács javaslatához. Egészségtelennek tartja, állami uzsorának nevezi azt az eljárást, hogy az állam a maga terheit a városok vállára akarja tenni. Így van ez, ha törvényszéki palotát, ha tanítóképzőt építenek, vagy pedig kaszárnyát. A katonaság eltartása a hadügyi kormány kötelessége. Ha jó üzlet a kaszárnya építése, miért nem épít maga a kincstár. Nem ismeri el, hogy a kaszárnya csupán egy millióba kerül. Hol van még a telek értéke. A költséget nem amortizálja a bér. Ki ad garanciát arról, hogy az épület az amortizáció folyamán kaszárnya marad. Erre nézve szomorú tapasztalatai vannak. A katonaság részéről tuiköveteléseket támasztottak, s ezeket teljesíteni kellett, mert benne voltak már. A közvetett hasznok pedig nem léteznek. (Hangok: Nincs igaza!) A katonák szükségleteik legnagyobb részét nem helyi kereskedőktől és iparosoktól szerzik be. (Közbekiáltások: Ez nem áll!) Példákat emlit ezután, hogy máshol miképpen vált be a kaszárnyák építése. Konstatálja, hogy a kaszárnyának semmi közgazdasági hasznunk nincs. (Nagy zaj. Eláll!) Indítványozza, utasítsa el a közgyűlés a hadtestparancsnok ajánlatát.

Steiner Jakab: Hozzájárul Edvi-Ilés László indítványához. Miért hagytuk a gyárakat tönkremenni; azok különb forgalmat csináltak, mint a kaszárnyák.

(A polgárság érdeke.)

Kiss Ferenc: A polgárság érdekében szól, s a véleményük meghallgatásáért. Senkivel sem találkozott, aki ellene lenne a kaszárnyának. (Helyeslés.) Az állam elvből nem épít, mert a kezelés sokkal többbe kerül neki, mint másnak. Helytelen azon állítás, hogy a kaszárnyának nincs haszna. A katonaság költsékezik, s a pénz a polgárság zsebébe jut. Gondoljunk az adófizető polgárság hasznára. (Eljenzés.)

Varjassy Árpád: Edvi-Ilés László felszólalása nem jogosult, mert egyelőre csak elvi kérdésről van szó. Rámutat a kaszárnyából származó számos haszonra. Mindenekelőtt maga az építés mily haszon lesz a helybeli iparosokra. Hogy a város megtalálja számítását, álljunk a talpunkra és vigyázzunk. Mindig jajgatunk a mellőztetésért, s mikor most kezünkbe adják az alkotásokat, elrugjuk. (Ugy van!) A tanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

Avarfy Ferenc a mellett érvel, hogy a katonaság helyben költi el minden pénzét. A kaszárnyáért versenyeznek a városok. Ha eldobjuk, ne panaszkodjunk azután.

Reicher Ferenc: Az állam által felajánlott lakbér 7-4 százalék. Ha 2-4 százalékot a berendezés és telek értékének törlesztésére számítja, fedezve találja a tőke utáni kamatot. Az pedig, hogy nem hajt jövedelmet a kaszárnya, nem helyes felfogás. (Helyeslés.)

(Zajos vita.)

Edvi-Ilés László: Varjassy Árpád úgy tünteti fel a dolgot, mintha ő vaskos tévedéseket mondott volna. Csak két példát hoz fel: azt, hogy a város ráfizetett a kaszárnyáira, s ráfizetett Aradmegye is évenként 15—20,000 koronát.

Steiner Jakab személyes kérdésben emel szót, de azután hosszasan beszél a kaszárnya ellen.

Közbeszólás: Ez nem személyes kérdés. (Nagy zaj.)

Steiner: Minél jobban zavarnak, annál többet beszélnek.

Felkiáltások: Obstrukció. (Nagy zaj.)

Steiner: Az elnök megmondta, mikor folytathatom a beszédet.

Egy hang: Holnap.

Institúris Kálmán érvelt még a tanács javaslatát mellett.

Edvi-Ilés szavazást kér.

Institúris: Elrendeli a szavazást.

A közgyűlés tagjai ugyszólván mind a tanács javaslata mellett szavaznak.

— Ellenpróbát kérünk — kiáltották mindenfélől. Az indítványozó azonban nem kérte, s így nem rendeltek el.

Erre a polgármester kimondta a határozatot, hogy a kaszárnya ügy tárgyalását, a tanács javaslata értelmében, megkezdi a város.

SPORT.

+ Az aradi athleták diadala. Fényes győzelmet aratott Fóthy Nándor, az aradi athletikai klub tagja tegnap, a Magyar Athletikai Szövetség Budapestén tartott országos bajnoki viadalán. Magyarországi bajnoka lett 1908. évre a diszkoszvetésben 41 méter 80 cm.-es páratlan dobásával. Világrekordját ezúttal nem sikerült megjavítania, ami annak tulajdonítható, hogy a késő délutánig tartó eső a pályát teljesen lerontotta s csuszóssá tette. Fóthyt a budapesti sport körök meleg ovációban részesítették. A viadalon második lett Coray Arthur 89 m. 97 cm.-es dobásával. Ezen előjelekből ítélve, az aradi országos athletikai versenyen is Fóthy-é lesz a bajnoki dicsőség.

Micsinait letartóztatták.

(A postai kasszát Budapestén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

Micsinai Mihályt, a budapesti postatolvajt Jász-Apátiban elfogták. A pénzt kevés híján megtalálták nála. Az elfogatásról táviratilag értesítették a belügyminisztert, a kereskedelmi minisztert és a főkapitányságot.

Azt a hirt, hogy a hirhedt postatolvajt elfogták, hivatalosan is megerősítik. A budapesti főkapitányság ma délelőtt fél tíz órakor kapta meg a távirati értesítést, amely jelenti, hogy a Jászapátiban elfogott ember minden kétséget kizáróan Micsinai Mihály, a postatolvaj. A lopott pénz nála volt.

Az elfogott ember eleintén konokul tagadta, hogy ő Micsinai Mihály. De a középújján a köröm hiánya, valamint a köröz-levélben foglalt ismertető jelek mind ráillettek. Mikor megmotozták és a mellére erősített zacskóban a pénzt megtalálták, a tolvaj megtört és bevallotta, hogy csakugyan ő a keresett tolvaj.

A szenzációs elfogatásról a következő részleteket kapjuk:

(Micsinait elfogják.)

Micsinai Mihály postakocsist, aki június 8-án a reábizott 98 ezer koronát ellopva, Budapestről megszökött, ma reggel Jász-Apátiban letartóztatták. Délelőtt 10 órakor érkezett a főkapitányságra az örvendetes hír, a következő táviratban:

Micsinai Mihály Jászapátiban elfogott.

A pénz kevés híján megvan.

Előjáróság.

A távirat érthető örömet keltett a főkapitányságon. A rendőrség másfél hét óta hajszolta a tolvaj kocsist. Az isaszegi nyomon haladva Krecsányi Kálmán detektívönök detektíveivel végig a tolvaj nyomában volt. Ezenkívül a vidéken nyomozó detektívek fellármázták a környéket, ezerszámra osztották szét a tolvaj személyleírását és a közönséget valóssággal felizzgatták. Ennek az eredménye volt azután a mai letartóztatás is.

A táviratra intézkedtek a főkapitányságon, hogy a tolvaj kocsist még a mai nap folyamán a fővárosba hozzák. Bérczy Béla rendőrkapitány, Beck és Bogdán detektívek Ujszászig utaztak a letartóztatott kocsis elé.

Délben megérkezett a második távirat is, amelyben a főszolgabíró jelenti, hogy Micsinai

lál 95 ezer 606 korona 40 fillért találtak. A pénzt egy zacskóban, a mellén hordta. Az ezüst pénzt a ládával együtt valahol elásta. Együttal jelenti a fősolgabíró, hogy Micsinayval utnak indult.

Érdekes, hogy Micsinai szökésének az útját a mocsaras vidék zárta el. A tolvaj kocsi a Tiszán akart átkelni. A Jászapáti és a Tisza között nagy területet ingoványok és mocsarak borítják, amelyen Micsinai nem tudott átjutni. Így megrekedt Jász-Apátiban.

Jászapátiról táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: Micsinai Mihály postásikkasztót ma reggel 9 órakor a jászapáti határban Szabó Antal, József és Miklós testvérek, apáti lakosok, elfogták. Micsinait azonnal a község házához vezették, hol Cseh József dr. fősolgabíró hallgatta ki. A sikkasztó mindent bevallott. A pénz 20 korona híján megvan, részben nála a kabátja ujjában, részben elásta az isaszegi temetőben és pedig 3200 koronát Budapesten.

(Add meg magad!)

Arra a hirre, hogy Micsinait az esti vónattal hozzák Budapesre, óriási néptömeget csalt ki a keleti pályaudvar elé. A tömeg azonban hiába várta a postatolvajt, mert Micsinait a felső kőbányai pályaudvarról bérkocsin szállították be fél 7 órakor a főkapitányság épületébe. A főkapitányság előtt is nagy néptömeg állott, úgy, hogy rendőröknek kellett szabaddá tenni az utat.

Jász-Apátiból Cseh József fősolgabíró és több csendőrkísérte a fővárosba Micsinait. Ujszásznál már várta az eskortot Bérczy fővárosi rendőrkapitány Beck, Bogdán és Duka detektívekkel.

A postatolvaj elfogatásáról a következő részleteket telegrafálják:

Szabó Antal jászapáti földesgazda József és Miklós nevű fivéreivel mezei munkákra ment ki. A buzaföldön egy ember látta, kire teljesen ráillett a személyleírás, melyet Micsinairól közöltek az ujságok. Fehér nadrág volt rajta és kék blúz, azonkívül mezitláb járt. A Szabó testvérek rákiáltottak, hogy álljon meg. Az ismeretlen azonban elisietett. A földesgazdák, kikhez időközben még három ember csatlakozott, félt órai üldözés után elérték a menekülőket és rákiáltottak:

— Add meg magad!

Micsinai visszakiáltott:

— Mit akarnak egy szegény vándorló legénytől?

— Te vagy a postatolvaj, felelt Szabó, közlése ujjad hiányzó körméről rád ismertünk.

Erre aztán beismerte Micsinai, hogy csakugyan ő a postatolvaj.

— Veletek megyek, ugymond, csak ne bántatok. Végre is nem akasztanak fel, annál kevésbé, mert a posta néhány korona hiányával visszakapja az egész pénzt.

Ezután a község házára vitték Micsinait, ahol töredelmes vallomást tett. Bevallotta, hogy 95.606 korona 40 fillér van a ruhájába varrva. Néhány ezer korona ezüst pénzt elásta az isaszegi erdőben.

A postatolvajt az 1 óra 30 perckor érkezéssel hozták Budapestre.

A rendőrségen teljes vallomást tett. Elmondta, hogy a tolvajlásra régóta készült, s a postaláda feltörésére szerszámokat is beszerezett.

TANÜGY.

(—) Az aradi izr. hitközség fiu- és leányiskoláiban az évfáradó vizsgákat június 15. és 25. ike közt tartják meg a leányiskola új vizsgatérmeiben. A záróünnepély s a jutalomdíjak kiosztása június 26-án délután 4 órakor kezdődik.

„Merénylet” királyunk ellen.

(Egy örült ember a király kocsija mellett.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

Egy elméjében megháborodott kereskedelmi ügynök ma délelőtt merényletet akart elkövetni királyunk I. Ferenc József ellen. Felemelt bottal közeledett a király kocsijához — bizonyára az volt a szándéka, hogy ütést mérjen az uralkodóra — mielőtt azonban ezt elkövethette volna, megakadályozták, lefogták és átadták a rendőrségnek. Ott kiderült, hogy szerencsétlen elmebeteg az illető, a ki nem volt beszámítható állapotban s így nem volt tudatában annak sem, a mit elkövetni akart.

A merénylet tehát, szerencsére, jelentéktelen dologgá zsugorodott össze, de azért érthető izgalmat keltett a császárvárosban, majd Budapesten s itt Aradon is, hová a hír az esti órákban tulzott formában leszivárgott. A Bécsből Budapestre jövő első hír sok ijedtséget okozott, azonban csakhamar megérkeztek a valódi tények előadó táviratok, a melyek megnyugtatták a kedélyeket. A fővárosi lapok az esetről nem is adtak ki rendkívüli kiadást.

Bécsi tudósítónk a merénylet részleteit a következőkben táviratozza meg:

A király ma délután 5 órakor Briancour szárnysegéd kíséretében nyitott udvari fogaton a Burgból kihajtatott Schönbrunnba.

Midőn a hintó az Andreas-Gasse s a Mariahilfer-Strasse keresztezéséhez ért egy férfi felemelt bottal fenyegetődzve közeledett a kocsi felé.

Az udvari fogat kocsisa észrevette a már egészen a hintóhoz érkező embert s ostorával a felemelt botot tartó férfi kezére sújtott.

Időközben a merénylőt lefogták az arra járók s átadták a rendőröknek, kik felvitték a rendőrségre. Itt megállapították, hogy az illető egy Reich nevű 27 éves kereskedelmi ügynök, gyógyíthatatlan elmebeteg, akit már számos elmeorvosintézetben kezeltek. Jelenleg foglalkozás nélkül lézeng Bécsben.

Megállapították azt is, hogy Reich f. hó 8-án megjelent a Burg szertartási szobájában s egyik udvari hivatalnok előtt azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretne beszélni a felséggel.

— Milyen ügyben? — kérdezte a tisztviselő.

— Rendkívül fontos ügyben... A szász hercegnő ügyében... Én az Isten fia vagyok, nagyon fontos, amit a felséggel közölni szeretnék.

Az udvari hivatalnok rögtön tisztában volt azzal, hogy elmebeteggel van dolga s Reichot elutasította a szertartási teremből.

Ékkor Reichot elmeclínikára vitték, majd a városi szegényházban ápolták, honnét csak a napokban szabadult ki.

Este jelentik:

A merénylő a király kocsija után futott s ezt kiáltotta:

— Anhalten! (Megállni.)

Mikor a kocsi közelébe ért, a kocsis ostorcsapásokkal visszakergette a merénylőt. Erre többen is észrevették, hogy a merénylő mindenáron a kocsinhoz akar férközni, lefogták s isszonyuan elverték s

szinte meglincselve huzták ki a néptömeg kezei közül.

Az elmebeteg embert megfigyelés céljából az örültek házába vitték.

Ez a merénylet története, amely szerencsére sokkal jelentéktelenebb, a minőnek első pillanatban hitték. A közelmúlt napok eseményei után az általános izgalomban nem csoda, ha a legkisebb riasztó hírt is — merényletnek kereszteli el a fantázia.

Egy másik bécsi tudósítónk késő éjjel a következőket jelenti:

Az esti órákban már az egész város tudta, hogy a merénylet teljesen ártalmatlan természetű volt. A király Filipovits altábornagy temetéséről jött vissza nyitott kocsiban, fél öt óra tájban. Mikor a kocsi a Mariahilfe-strasse 86. számú ház előtt haladt, egy fiatalember, aki a tömeg között állt, összefüggéstelen szavakat kiabálva, a kocsi után kezdett futni.

A körülállóktól tartva, hogy merénylet készül, utána rohantak, s már a következő pillanatban hat erős marok ragadta meg a rohanó embert. Ugyanekkor ott termettek Graméter és Schirer detektívek is és Launer József hordár. A több száz főre menő néptömeg pár pillanat alatt körülvette a merénylőt, leteperték s agyba-főbe verték. A király kocsija tovább haladt.

Az elfogott embert a rendőrök, miután a tömeg kezei közül kiszabadították, a neubau-i rendőrségi laktanyára vitték, ahol orvosilag is megvizsgálták. Megállapították itt, hogy Reich Jakabnak hívják, duplái születésű, 27 éves, nős könyvelő. Örültsége miatt már többször volt orvosi kezelés alatt.

Reich ma délelőtt a Reichsrath-ban is járt s itt az elnöktől utlevelet kért Kinába. Mindjárt észrevették rajta az elmezavar tüneteit s elküldték.

HIREK.

— Rendkívüli kiadásunk. Az Aradi Közlöny ma délben két oldalas rendkívüli kiadást bocsátott ki, melyben a belgrádi események legújabb, igen érdekes részleteit adta hírül a közönségnek. A rendkívüli kiadást helybeli előfizetőink már a délután folyamán kézhez kapták a kihordók útján, vidéki előfizetőink részére pedig a mai laphoz mellékeli azt a kiadóhivatal.

— Sándor király testvére. Tudott dolog, hogy Milán király sem származott törvényesen az Obrenovics-vérből. Milánnak szüneten van törvénytelen gyermeke, Obren, aki Münchenben él. Obren többszörös milliomos és nagy műbarát. Atyja még életében vagyonának érték-papírokat elhelyezett részét átadta fiának, akit nagyon szeretett. Münchenből táviratozzák: Sándor király törvénytelen testvére délben tudta meg a király tragédiáját. Egyik müncheni lap meginterjuvulta és Obren kijelentette, hogy Szerblába nem vágyakozik vissza.

— Az Arad-ujaradi közlekedési forgalom. A vashidak feiállításának előkészületei közé tartozik az is, hogy a tanács statisztikai adatokat készített az Arad és Ujarad közötti közlekedési forgalomról. E statisztika szerint a várba vezető hidon a katonákon kívül 4189 ember haladt keresztül, csolnokon pedig 4275 személy haladt át a Maroson. Ha a mostani hidon és révátkelésnél 2 krajcár vámot szednének, a napi forgalom nyolcezer háromszáz krajcárt,

vagyis 88 forintot jövedelmezne a tulajdonosnak. Mennyivel növekednék ez a forgalom akkor, ha az átkelés nem csólnak és nem nagy kerülővel a fahidon történék, hanem az új vashidakon.

— **A hitközségi választások.** Az aradi izraelita hitközség képviselőtestületi választására csütörtökön ejtették meg a jelölést. Ma a választók értekezletének végrehajtó bizottsága minden választónak megküldte a jelöltek listáját, melyben végvári ifj. Neuman Adolf elnök és Weisz Sándor alelnök után sorakozik a harminckilenc név, melyet már tegnapi számunkban hoztunk. Mint ismeretes, Neuman Adolf és Weisz Sándor kijelentették, hogy nem fogadják el a jelöltséget, jelölők ezzel szemben megmaradtak a mellett, hogy bizalmukat továbbra is bennük összpontosítják, s őket helyezik a hitközség élére. Ezt kijelentve, elhatározták, hogy rájuk adják szavazatukat, s reménylik, hogy ha megválasztatnak, el is fogadják a tisztséget. Mindez kifejezésre jut abban a felhívásban, melyet a jelöltek névjegyzékével együtt megküldtek a választóknak. A felhívás a következő:

Tiszelt hitsorsos!

Hitközségünk választó polgárai a közelgő hitközségi választások tárgyában f. hó 11-én értekezletet tartottak, melyen beható eszmecsere után azon megállapodásra jutottak, hogy a betöltendő elnöki, alelnöki állásokra, valamint képviselő testületi tagsági állásokra a mellékelt szavazólapokon felvett polgártársakat jelölik.

Ezen jelölésnél az értekezlet azon felfogás vezérelte, hogy a hitközség vezetése oly férfiak kezébe tétessék le, kiknek kipróbált jellemo, hithű felfogása és kiváló tapasztalatai biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy hitközségünk a jövőben úgy leendő vezetve, hogy azt az állást foglalja el a magyar zsidóhitközségek körében, mely tagjainak intelligenciájánál, hitbuzgóságánál és hazafias gondolkozásánál fogja méltán megilleti.

Az alulírott végrehajtó bizottság arra kéri az igen tisztelt Címet, miszerint a f. hó 14-én megtartandó választás alkalmával a mellékelt szavazó lapot leadni sziveskedjék. Arad, 1903. június 12. Hazafias üdvözléssel: *A választók értekezletének kiküldött végrehajtó-bizottsága.*

— **Néhány nappal előbb.** A *Zeit* című bécsi lap levelezője csak a minap beszélt egy szerb államférfival, a kinek a belgrádi udvarban kitűnő összeköttetései vannak. Néhány nappal a belgrádi rémhírek előtt a szerb államférfi úgy nyilatkozott hogy a legközelebb összeülő szkupstina végleg meg fogja oldani a trónöröklés kérdését, még pedig a királylyal egyetértően. *Sándor* király nagy reménységgel nézett a választások elé, mert remélte, hogy kormányának meglesz a többsége s így a trónörökösödés kérdését könnyű szerrel fogja megoldhatni. Így tervezett *Sándor* király még néhány nappal ezelőtt is, telve reménységgel, hogy akaratát diadalra juttatja s trónjára ülteti azt, akit ő maga akar. Ma, alig néhány nappal e hírek után, Belgrád a század legborzalmasabb drámájának színhelye s a kiöntött királyvér elmosot minden reményt és minden kombinációt.

— **Az aradi ág. hitv. ev. egyház** f. hó 14-én délelőtt 1/2 11 órakor közgyűlést tart, amelyen a templomtelek vétele és egyházmegyei képviselők választásáról történik megállapodás. E napon az istentisztelet fél 10 órakor fog megkezdődni.

— **Sándor király életbiztosítása.** Bécsből jelentik, hogy *Sándor* szerb király élete az „Urbaine” párisi életbiztosító társaságnál volt igen magas összegre biztosítva. A biztosítást egy bécsi szakember végezte, aki e célból egy évvel ezelőtt Belgrádba utazott és ott néhány héttel folytatott a királylyal tárgyalásokat. Az eredeti összeget azonban jelentékenyen redukálni

kellett, mert a legtöbb társaság, tekintettel a túlnagy kockázatra, nem fogadta el a viszontbiztosítást.

— **Vilma királynő mellbeteg.** Szomorú hír érkezik a fiatal hollandiai királynőről, akinek a mecklenburgi herceggel való házasságát nem a legboldogabbnak mondják. Amsterdamból jelentik, hogy *Vilma* hollandiai királynő egy idő óta rohamosan gyengül, miért is több orvosprofesszorral megvizsgáltatta magát. Az orvosok hír szerint úgy találták, hogy a királynő *mellbetegsége* hajlandó, miért is azt ajánlották neki, hogy egy évre utazzon. Madeira szigetére vagy Kairóba.

— **A Maros szaaályozása.** Hónapok óta folyik már a Maros szabályozási munkája. E tárgyban e hó 13-án, szombaton, anketet tartanak Szegeden. Az anketen, amelyen részt fog venni *Böck* Iván műszaki tanácsos, *Jezer-nitzky* Akos kir. főmérnök, *Fluck* Dezső kir. főmérnök, *Mal* na Gyula és *Csernovics* Agenor társulati igazgató-főmérnökök a Maros szabályozásának munkarendjét állapítják meg. Az ankettn részt vesz *Lisznyay* Tihamér miniszteri osztálytanácsos is.

— **A dalegylet utiköltsége.** Az aradi dalegylet folyamodott a városhoz, kérve ettől, hogy utiköltséget szavazon meg számára, melylyel a Temesvárt tartandó országos dalárversenyre átmeheessen. A közgyűlés szavazott a kérelem fellett s egy szótöbbséggel azt határozta, hogy a kérelmet *nem* teljesíti.

— **A felsőleányiskola épülete.** A mai közgyűlés tárgyalta *Somogyi* Gyula dr.-nak, a felsőleányiskola igazgatójának kérelmét, amely, mint ismeretes, azokról a módosításokról szól, a melyek szerint a várossal közösen felépítenék a Hasszinger-utcai ipariskola utcai frontjára a felsőleányiskola épületét. A tanács azonban az ipariskolának ezt a szabad terét nem akarta elvenni s ehelyett azt javasolta a közgyűlésnek, hogy *Somogyi* Gyula dr.-nak engedjék át amor tizacionális bérfizetés ellenében a siketnema-iskola épületét, ennek számára pedig az Aranykéz-utcában a szegények házának telkén emeljenek új épületet. A közgyűlés a tanács e javaslatát elfogadta.

— **Elítelt huszárfőhadnagy.** A huszárságnál még mindig divatozik az a középkorból fennmaradt barbár szokás, amely nem elégszik meg a rendes büntetésekkel, hanem extravaganciákba csap. Ilyen a kikötés is. Ember legyen, aki ezt kibírja. A legmarconább huszárok is elájulnak a kikötés kínjai következtében. Ilyen esetben eloldják a köteleiket és várnak velük addig, amíg eszméltre térnek. De akkor kezdődik újból a komédia, hogy kijöjjen a két órai összidő. Valósággal számlálják és összeadják a perceket. Ilyen mulatságban volt része a szegedi hármás huszárok egyik közlegényének, *Fodor* Jánosnak a tavasszal. *Fodor* valamely fölhevült pillanatában hozzávágta egy tizedeshez a csajkát és ezért *Moys* Elemér főhadnagy három rendbeli kikötésre ítélte, szigoritva ezt némi bűjtökkel. A szegedi honvédkerületi hadbíróság ezért *Moys* főhadnagyot három havi elzárásra ítélte, amit a szegedi honvédkerületi börtönben már tegnap megkezdett.

— **A város tiszteletdíja az atléta-versenyen.** A város mai közgyűlése elhatározta, hogy a vasárnaphoz egy hétre tartandó országos atléta-versenyre, melyet az *Aradi Atlétikai klub* saját versenypályáján rendez, százötven koronás *versenydíjat* tűz ki. Az atléta-klub kérelmének teljesítése ellen felszólaltak *Müle* Lajos dr. és *Szalai* Arnold, a közgyűlés azonban *Boros* Vida és *Varjassy* Árpád hozzászólása után szavazás útján 37 szavazattal 23 ellenében elhatározta, hogy tiszteletdíjat tűz ki egy verseny-számra.

— **A bécsi templomrabló.** Nagyváradról jelentik: Néhány héttel ezelőtt kirabolták a bécsi Szent István-templomot s kevéssel utóbb egy másik templom kápolnáját. A bécsi rendőrség hajszát indított a vakmerő betörő után, de nem

tudták kézrekeríteni. Tegnapelőtt a nagyváradi Orsolya-kolostorba egy idegen ember állított be s mikor a folyóson észrevették, zavarba jött és elhagyta a kolostort. A gyanus idegent kinyomozta a rendőrség és kiderült, hogy az idegen *Dusek* Ferenc hirdett templomrabló, akit a bécsi és a budapesti rendőrség is nyomoz. *Dusek* egykor pincér volt s utóbbi ismert nemzetközi templombetörő lett. Rábizonyult, hogy a bécsi templomot ő rabolta ki s valószínű, hogy ő követte el a Szent István-templomban is a rablást. A nagyváradi rendőrség letartóztatta a templomrablót s legközelebb Bécsbe viszik.

— **Öngyilkos közjegyzőjelölt.** Budapestről jelenti tudósítónk: Ma kevéssel déli 12 óra után egy úri külsejű 30–35 évesnek látszó fiatalember szíven lötte magát. Zsebében cédulát találtak, melyen ezek a szavak voltak olvashatók: „Nevem: *Kardtsony* Kálmán, lakásom Bezerédj utca 10.” Az illető tényleg *Kardtsony* Kálmán 32 éves közjegyző jelölt.

— **Késelés a Boros Béni-téren.** Tegnap este kilenc óra tájban a Boros Béni-tér és Nádor-utca sarkán *Tóth* Ferenc szentleányfalvi földműves *késsel hátba szurta Nemeszky* Pál testét. A verekedők a délutáni tánc alatt különböztek össze, ennek következménye volt a késelés. A megsérült ember sebét *Murády* Almos rendőrhadnagy maga bekötözte, s azután a kórházba szállíttatta.

— **Üngyilkos szobafestő.** Tegnap este az *Andrássy-tér* 3-ik számú házban *Tary* József szobafestő szerelmi bánatában a házmaster lakásában öngyilkossági szándékból *marólugot ivott*. Az esetről értesítették a rendőrséget. Az első orvos: segélyben dr. *Leitner* Ernő részestette, majd beszállították a kórházba. Az öngyilkossági esetről *Murády* Almos rendőrhadnagy vette fel a jegyzőkönyvet.

— **A világi polgári olvasó kör** javára rendezett mulatságon a kör céljaira *Zselénski* Róbert gróf orsz. képviselő tiz koronát fizetett felül.

— **Meggyilkolt család.** Magyar-Egereg község lakosait — mint nekünk írják — borzalmas gyilkossági eset tartja izgalomban. Hétfőn virradóra ugyanis a *Simán*-család ellen gyilkossági merényletet követtek el, amikor is *Simán* Illés 22 éves legényt megölték, a családfőn és feleségén pedig oly súlyos sérüléseket ejtettek, hogy életbenmaradásuk teljesen ki van zárva. A gyilkosság részletei ezek: *Simán* Illés, a megölt legény szerelmes volt egy falujabeli leányba: *Zsuka* Erzsibe. A legény házasságot ígért a leánynak, de erről a tervről a legény szülei hallani sem akartak. Két héttel ezelőtt a *Simán* fiu megszöktette a leányt s miután egy hétig a mezőn rejtőzködtek, a legény hazavitte a leányt a saját szülei házába. *Simán*ék azonban nem jó szemmel nézték a dolgot s még aznap kikergették a leányt a házukból, aki aztán hazament az ő szüleihez.

— **Azóta a fiatal *Simán* feléje sem nézett a leánynak, sőt még azt is megüzente *Zsuka*ék-nak, hogy neki tovább nem kell a leány, próbáljanak mással szerencsét.** Ez az üzenet annyira felbőszítette a leány apját és két legénytestvérét, hogy boszura határozták el magukat. Vasárnap este az öreg *Zsuka* a két fiával a kocsmában mulatott. Ejszaka ittas fővel távoztak s egyenesen *Simán*ék lakására tartottak. Az udvaron találkoztak a fiatal *Simán*nal, akit *Zsuka* Ferenc, a leány testvére késsel szíven döfött. A kiáltásra kifutott az öreg *Simán* is, akit szintén levágtak s azután berontottak a lakásba, ahol a jajveszékélő *Simán*ékén ejtettek néhány veszedelmes vágást. Az eset csak hajnalban derült ki, a mikor *Simán*ék magához térve, átvánszorgott a szomszédba, ahol elmondta, hogy mi történt. A csendőrség hétfőn letartóztatta a gyilkosokat. *Zsuka* György és két fia, *Zsuka* Ferenc és Antal személyében. A kir. ügyészséget táviratilag értesítették az esetről.

— **Arverés a vasuton.** A máv. aradi állomásfőnöke közhírré teszi, hogy a kézbesíthetetlen küldemények, u. m. ócska csirkekas, üres hordó, üres láda, essencia, kályharész, gabona söpredék stb. nyilvános elárverezése június hó 19-én délelőtt 9 órakor tartatik meg.

— **Van szerencsém a n. é. közönség** becses tudomására adni, hogy *Nádler* Lajos divatruházában, *Andrássy-tér* 16. szám alatt, a raktár tulzsfaltsága következtében az alant felsorolt áruk mé-

Ilyen leszállított áron kerülnek eladásra, agymint: Cretonok, Voile, francia batisztok, Delaine szép nyári kelmék, selymek, napernyők, ingblousok, gyermekruhák, kötények, stb., aminden tekintetben előnyös vásárt ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Kérelem.** Tisztelettel fölkéretnek mindazok, akik fényképbontok birtokában vannak, sziveskedjenek fényképeiket nagytitkos céljából beszoigáltatni. Arad, 1908. június hó 12 én, Porter Vilmos Nagy Áruháza, Arad Szabad-ságtér.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy **Révész Nándor** könyv- és papirkereskedő urat (Minorita palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Kéz és lábizzadás ellen** kitűnő a **Kossuth** gyógyszerész **izzadás elleni kenőcséje**, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-tér 15. (Dengl ház). Gyógyszerészeknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai urak droguerijában.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

Nem mozgositunk!

Bécs, június 12. A bécsi kabinet és az európai hatalmak között ma **sűrű táv-iratváltás** folyt. A szerb államesinyt ezideig belügynek tekintik s a **beavatkozásra semmiféle intézkedés sem történt.** Erre nincs is ok, amíg a nyugalom a határon zavartalan marad.

A jövődő uralkodó választását illetőleg nincs ok az állásfoglalásra. Az államesiny szervezői az új uralkodót illetőleg különben rendkívül óvatosan jártak el. Nem az utcán proklamálták, hanem ezt a szkupstinának engedték át, mely erre alkotmányjogilag fel van hatalmazva.

Nis, június 12. Hírlik, hogy az egész szerb helyőrség **Belgrád felé előre nyomul.**

Bécs, június 12. Az a hír, hogy az osztrák-magyar dunai monitorok **Belgrád alá érkeztek, nem felel meg a valóságnak.** Ezt az értesülést **hivatalos helyen is megerősítik.**

A leánygimnázium.

(A megtagadott támogatás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

Hunyady József és Jancsovics Ferenc tanárok kérelmet intéztek Arad városához, hogy létesítendő leánygimnáziumuk részére anyagi és erkölcsi támogatást szavazzon meg. Az ügy a mai közgyűlést foglalkoztatta, mely a kérelemnek nem tett eleget.

Az iskolaszék a kérelemnek egyszerű tudomásul vételét javasolta, s hasonlóképen a tanács, amíg az iskola a kormánytól engedélyt nem kap.

Varjassy Árpád: Állami engedély nélkül egyszerű népiskolát sem lehet felállítani. Neki pedig tudomása van arról, hogy a felsőbb hatóság nem adja meg az engedélyt. Indítványozza, hogy a közgyűlés ne foglalkozzék az ügygyel, amíg az engedélyt meg nem kapják.

Müller Lajos dr.: Nem tartja helyesnek, hogy elnyomják az egészséges konkurenciát. Az engedélyt, ha meg vannak a szabályszerű feltételek, meg kell adni; ezt parancsolja a

törvény. A főigazgató magához rendelte **Hunyady tanárt.** Nem római pápa ő, hogy **Kohn** érseket magához hívja. (Derülség.) **El sem kellett volna mennie.** Indítványozza, hogy adja meg a város a támogatást.

Avarfy Géza: Ha a Bach-korszakban élénk, nem esodálna, hogy nyomni akarják a magyar kulturát. Itt van egy testület, mely a maga erejéből iskolát akar állítani s az erkölcsi támogatást nem adják meg neki. Hol itt az erkölcs! Én belenézek a kártyába. Tudom, hogy az urak egy kis kvart-ász-bélát játszanak hamis kártyával. Kaszt működik itt s a keze belenyul a játékba. Szégyenli, hogy Arad elnyomja a kulturát.

Fényes Dezső, majd **Lukácsy Lajos** szólottak az üggyhez, a leánygimnázium kérelmét pártolva.

Simay István: Az iskolaszéket semmi mellétekintet nem vezette határozata meghozatalánál.

Avarfy Géza: Csak a konkurencia.

Simay István: Ki akar engem lökni **Avarfy,** vagy...

Lukácsy Lajos: Közbeszólni csak szabad? **Simay István:** De illik nem zavarni a szónokot. Somogyinak megszavaztuk már a támogatást.

Lukácsy Lajos: Most osszuk kétfelé.

Simay István: Ne zavarjanak kérem, én öreg ember vagyok. Ha a leánygimnázium előbb jött volna a kérelmével...

Avarfy Géza: Azt elhiszem!

Simay István: Ej, de nagy dolog az a beszélni-akarás, akibe nem fér a szó. (Derülség.) Az iskolaszéket jóindulat vezette, a város zsebére gondolt, mikor a kérelem teljesítését megtagadta. Az erkölcsi támogatás megszavazását javasolja s reméli, hogy a tanács ehhez hozzájárul.

Müller Lajos dr.: A tanács javaslatából azt a helytelenséget emeli ki, hogy mindenféle támogatást megtagad.

Avarfy Géza után **Imstöris Kálmán** polgármester védi a tanács javaslatát s azután szavazásra került a dolog.

A tanács javaslata mellett szavaztak 48-an, ellene 33-an s így a leánygimnáziumtól minden támogatást megtagadtak.

Lukácsy Lajos erre bejelentette, hogy a határozatot megfellebbezi.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Hivatalvesztésre ítélt törvényszéki jegyző.** Az aradi törvényszék fegyelmi bírósága ma végtárgyalást tartott **U. V.** volt törvényszéki jegyző ügyében, aki ellen **Lehrmann Viktor** kir. alügyész emelt vádat hivatali sikkasztás miatt. Az ügy régi keletű s az aradi törvényszék egy időben 2 és fél évi börtönrre ítélte, de ezt az ítéletet a tábla megsemmisítette és a jegyzőt **felmentette.** A megvádolt törvényszéki jegyzőnek az volt a bűne, hogy ügyvédi beadványokról leszedte a bélyegeket. Az ügyesség akkor fegyelmi vizsgálatot indított a jegyző ellen s ma **Lehrmann** alügyész gyönyörűen megindokolt vádbeszédében azon címen kérte kimondani a hivatalvesztést, hogy a jegyző kezén kallódtak el a bélyegek, habár nincs is bizonyítva, hogy azokat ő maga használta el. A törvényszék **Nagy Sándor dr.** ügyvéd védbeszédének meghallgatása után ítéletet hozott s a jegyzőt **hivatalvesztésre ítélte.**

§ **A Sztterényi—Györffy ügy.** Budapestről jelentik: **Györffy Gyula** országgyűlési képviselő az Engel-féle fonógép dögében, rágalmazás címen tudvalevőleg följelentést tett **Sztterényi József** kereskedelemügyi, miniszteri tanácsos el-

len, mert **Sztterényi** azt állította, hogy **Györffy** őt meg akarta vesztegetni, a miniszteri tanácsos pedig viszonvádat emelt **Györffy** ellen. — Ezenkívül **Sztterényi Gondos Sándor** hírlapíró ellen is panaszt tett a sajtóbírósa előtt ugyan-ezen affér alkalmából. A büntető járásbírósa a **Györffy-Sztterényi** ügy tárgyalását felfüggesztette mindaddig, amíg a **Gondos** ellen indított sajtópörben nem dönt az esküdtbírósa. **Gondos Sándor** nyolc napi fogházra ítéltek a **Sztterényi József** sérelmére elkövetett becsületsértés miatt, így hát most már a **Györffy-pör** elintézésére került volna a sor. A tárgyalást a felek meg is sürgötték. **Baummann Mór** büntetőjárásbíró azonban a sürgetésre most azzal felelt, hogy az ujonnan megválasztott **Györffy** képviselő kiadatását kellett kérnie, a mentelmi bizottság pedig — miután egyáltalán nem tart ülést mostanában — a kérelem tárgyában sem határozott.

NAPIREND.

Június 13. Szombat. Róm. kath. naptár: Pádai Antal. — Protestáns naptár: Pádai Antal. — Izraelita naptár: Sabbat, Behaloth. — Görög-keleti naptár (majus 31.): Herma vértanú. — A nap két 3 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 41 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hnyhe, sok helyütt esapadék, zivatarek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

Változatlan időjárásunkban a kapálási munkálatokat megszakítással folytatják, míg az eső ismét megered.

A vetések állásáról különféle jelentéseket kapunk, melyekből közepes kilátásokat vonhatunk le.

A kalászkok fejlődése gyors, kevés rozsdás és üszködés mutatkozik.

Közepes üzletmenet mellett az árak tartósak.

Mintegy 600 métermázsa buza és 300 métermázsa tengeri volt a mai behozatal.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, **korona** értékben:

Buza I-ső minőségű 7.05—7.15.

Buza közép 6.90—7.00.

Tengeri 5.90—6.10.

Rozs névleges jegyzés 5.80—6.00.

Arpa névleges jegyzés 5.60—5.80.

Zab névleges jegyzés 5.20—5.40.

Az irányzat változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 12.

Magyar aranyáradék 4%	120.50
Magyar koronajáradék 4%	99.50
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	91.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Morvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	90.25

Nyilatkozat.

A folyó hó 10-én tartott értekezleten azon megtiszteltetésben részesültem, hogy az izr. hitközség választmányába jelöltettem. Midőn ezen bizalmat megköszöném, sajnálattal jelentem ki, hogy a jelölést ezidőszert elfoglaltságom miatt el nem fogadhatom.

Tisztelettel

Cukor László.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 12

Delitőzsde. Buzakínálat mérsékelte, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 26,000 méterháza került forgalomba, kezdetben 2½ fillérrel drágább, a zárlatnál változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás esős.

Estitőzsde. Berlin ¼ magasabb, Páris változatlan.**Zárlat 12 órakor:**

Buza októberre	7.61—7.62
Rozs októberre	6.44—6.45
Zab októberre	5.45—5.46
Tengeri júliusra	6.33—6.34
Tengeri augusztusra	6.40—6.41
Tengeri 1904 májusra	5.30—5.31
Repce augusztusra	12.10—12.20

Zárlat 5 órakor:

Buza októberre	7.61—7.62
Rozs októberre	6.44—6.45
Zab októberre	5.45—5.47
Tengeri júliusra	6.34—6.35
Tengeri augusztusra	6.40—6.41
Tengeri 1904 májusra	5.30—5.31
Repce augusztusra	—

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	657.75
Magyar hitelrészvény	727.50
Leszámlatolóbank részvény	449.—
Rima-Murányi vasúti részvény	464.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	675.—
Közúti vasút	608.—
Városi villamos vasút részvény	312.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 12. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm feletti súlyban 110—2 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm feletti súlyban 120—1 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 120—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 120—1 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm feletti súlyban 118—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 116—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 112—4 fillérig.

Sertélszámla. Június 7. napján volt készlet 47,362 darab, június 8. napján felhajtott 246 darab, június 8. napján elszállított 899 darab, június 9. napján maradt készlet 47,709 darab. Üzlet: Változatlan.

CSARNOK.**Tudós-szerelem.**

— Elbeszélés. —

Írta: **Vojtkó Pál.**

(4)

(Folytatás.)

II.

Vagy három hétre levelet kapok Tinikétől. Csupa pajkosság, csintalanság, szokimondás volt az a lány, szinte a szivtelenségig.

— Hahaha, — írja, — szerelmem a filozofusod. Azóta a Faust-história óta nem tágitott mellőlem. Rám parancsoltál, hát filozofáltam vele, volt mit hallgatnom, egyszerre csak beszédessé lett, terveiről és tanulmányairól beszélt. Valami nagy művéről, melytől hirnevet remél, azután áttért az utazásra, tanulmány utakat tervezte elég ügyetlenül egyszerre csak megkérdezte, hogy szeretek-e utazni? Hogyne! feleltem. S ezentúl még hevesebben utazott, kész Bedecker volt. Majd fizetését latolgatta és kisütötte, hogyha nem is sok, de elég szép fizetése van, tisztességesen megélhet belőle egy család, a vakációban utazásra is telik. Tudod, csak vártam, miként lyukad ki, mert hogy mire, — azt már sejtettem. Az ördög bennem volt, mi lányok olyanok vagyunk, hogy örül a lelkünk, ha kosarat adhatunk. Még én ugrattam szegény. Egy este süttött a hold. Dundi Déryekkel a tornácra volt, én bevonultam a szalonba s elkezdtem Faustból játszani. A professzor hűségesen odatámaszkodott a zongorához és láttam, hogy majd elnyel... Az egészet biztatásnak vette. Mikor abbahagytam a játékot —

Ó: Tini nagysád!

Én, tanár ur?

O: Már említettem a jövőre vonatkozó terveimet... állásom... fizetésem... azt hittem, hogy sohase nőszülök... De én... én nem olyan, mint a többi...

Dehogyan tudnám elmondani, össze-vissza beszélt szegény feje, még Spinózát is bele hozta

... elég az hozzá, hogy megkérte a kezemet.

En ránéztem, nagyon, de nagyon komikus volt, amint ott állott elérzékenyülve; a hold épen rávilágított, még sápadtabbá tette keskeny, sovány arcát, az a kis bajusza össze-vissza volt kuszálva a szája felett, a két szemő vörösszélű, fénytelen, a vállai felhuzódók, keskenyek, a térdei majd hogy meg nem rogytak. Ne haragudj, édes bátyám, tudom, hogy nagyon rosszat tettem, de ne haragudj, — a szemébe nevettem neki és kifutottam a szobából.

Tán vagy két nap mulva Dundi levele is megérkezett, röviden írt:

„Süsd meg a professzorodat, akit rám bízál. A tiszteletére rendezett banketről megszökött, most hűt helye neki is, meg a könyves ládájának is. Csak annyit se mondott, hogy befellegzett! Mondd meg neki, hogy csókolatom. Dundi.”

De hát Dani hol van? Ha se ott, se itt. Csak nem cselekedett valami bolondot? Nem félttem ugyan mert meg nem öli magát egy asszonyért, aztán nem is fejlődhetett még igazi szerelem benne. Az olyan emberek, akik soha se éltek nők között, belebolondulnak a legelső lányba, aki utjukban akad s barátságosabban mosolyog rájuk. Hanem azért mégis furdalt a lelkiismeretem. Valami sugta belül: Te vagy az oka mindennek, miért vitted oda, hozzá nem való emberek közé, sejtethet volna, megérdemled, hogy örökre megharagudjék rád.

Es minden reggel vártam a postát, talán értesít és minden reggel elcsúsztam a lefüggő nyözdött ablakok előtt, talán megérkezett. Végre egy alkalmammal beeresztettek, nyitott utitások, szertehányt ruhák közé, Dani ott aludt az ágyon, későn feketett le.

— Hát még sem történt semmi baj! — sóhajtottam megkönnyebbülten

Bementem a dolgozó-szobába és gondolkodtam, mit fogok neki mondani vigaszul, mentetgetésül. Érintsem-e egyáltalában a dolgot, vagy hallgassak róla, mintha még semmit se tudnék.

Istenem, furcsa is az élet. Az emberrel sokszor elhítheti, hogy egy helyesen kipödrött bajusz, egyenes vállak, melyeken vasalt ruha oly tetszetősen tud megsimulni, — a legfőbb javak a világon.

— Jó reggelt, Dani, — kiáltottam át a másik szobába, mert zaj hallottam. Erre kinyitott az ajtó és előttem állt a szőkevény.

— Hogy kerülsz te ide? — kérdé.

— Minden nap bucsut járok. Merre kóboroltál?

Epirult. Föltűnt neki, hogy nem is kérdezem, miért jött haza egyáltalában? Eszre vette, hogy mindent tudok. Valamit hebegett... utána kellett járni egy forrásnak... Pesten időzött, a könyvtárakban kutatott, most dolgozni akar, tovább nem késztetik a művével.

Nekem pedig végtelenül fájt, hogy még a legjobb barátom sem ősziinte hozzám. Takar-gatja szegényét.

Lejártam azután mindennap hozzá és mindig az íróasztalánál leitem. Később már kétszer mentem napjában, legalább kétszer vonhattam el a dolgától. Délelőtt villásreggelikre csalogattam estefelé sétálni. De sem a söröspohár mellett, sem a séták alkalmával nem vallott volna egy világért se. Azokat a napokat eltemettük. Munkájáról sem beszélt, mintha félt volna, hogy megakadályozzuk az elkészítésében. Altalában vettem észre, hogy idegenkedik tőlem, kedvesebbet beszélt, rosszul érzi magát velem, szórakozott nyers.

Egy napon csak kitört. Hogy ne őrizsem én őt. Nem gyerek ő, kinek gyám kell. Hagyjam a maga útján haladni, dolgozni és ne legyen folyton a nyakán, nincs egy nyugodt perce se.

Csillapítani akartam, említettem barátságomat, hivatkoztam gyöngeségére, beteg voltára. Nem használt. Mikor egyszer a gyámoltalan emberek nekibátorodnak, nem lehet velük bironi. Pedig mindig olyankor bátorodnak neki mikor legkevesebb okuk van rá.

Kiutasított egyenesen.

Danitol el kellett tűrnöm. Nem tudtam rá haragudni.

(Vége következik.)

Szeszüzlet.

— Június 12. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 116 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12:80—13— korona mmássáknént.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.31
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.33
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.52
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.52
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.33
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. dn. 4.30	Személyvonat este 6.56

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

NYILTTÉR.***Tanító urak figyelmébe.**

Kitűnő

vizsgai jutalom könyv.

Vaday József. Tanulók vezérfkönyve kötve 1 kor. diszkötésben 1 kor. 30 fill.
Országszerte használatban levő

vizsgalapok

helyes vonalozással.

„Haladás” vizsgalap bekötési tábla, melylyel mindenki önmaga kötheti be vizsgalapjait, piros vagy fekete színben, használati utasítással darabja 1 korona.

Kérjük a tanító urakat kiadásainkat, melyek számot tevők, az ország könyvpiacán iskoláikba bevezetni.

Csik János 16 fali olvasótábla.

" " ABC.

" " II. oszt. olvasókönyv.

" " III. oszt. olvasókönyv.

" " IV. oszt. olvasókönyv. (Sajtó alatt.)

Kun-Fülöp Csatt. Gazdasági ism. iskolák olvasókönyv.

Záray Odön. Földrajz a IV. oszt. számára.

Csik János. Földrajz a III. oszt. számára.

Aradmegye térképészlete 6 fill.

Térképe (sajtó alatt.)

Lejtényi Sándor-féle térkép vázlatok. Az öt világrész (külön-külön). Magyarország és osztrák magyar monarchia térképészletei darabja 6 fillér.

Értesítő a népiskolák részére az új utasítás szerint (sajtó alatt.)

Dr. Hunyady. A helyesírás rendszere.

Megjelentek

INGUSZ I. ÉS FLA
kiadásában Aradon.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Jég**

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1034

Egy teljesen beültetett

és termő 3 kat. hold szőlő eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1224

Egy tizenéves éves

izraelita leányt örökbe adok egy jó, vallásos házhoz. Cílm a kiadóhivatalban. 1218

Váradai János

urás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 699

KINTZLER ZOLTAN

Cronometter műrás és ókszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Városi és megyei telefon 115.

Tisztelettel felhívom mélyen tisztelt vevőim és a n. é. közönség szives figyelmét, hogy 855

színes bőr különlegességeim a tavaszi idényre megérkeztek.

Rendeléseket a legsikkesebb divat szettint pontosan eszközölk.

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészete

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

Zálogczédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

KISS GYULA

épület és műbutor asztalos

Aradon, Csernovics Péter-utca 16.

Elvállal minden az épület és műbutor-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, bolt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a leg-egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig és legjutányosabb árban. 313

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

ARADON,**Salacz Gyula-utca 2. Kalmár József**

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gumikat és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telefon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek. 808

Telephon szám 242.

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép javítóműhelye és raktára, Szabadság-tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer kari kahajós varrógépek

műhímezésre, továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 fűtért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

344—1903. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1903. V. 2633. számú végzése által Neumann Lipót jelentkezésére és több végrehajtók javára is, özvegy Petkovits Miklósné aradi lakos ellen 374 korona tőke és járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 834 koronára becsült butorok és egyéb álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Halász-utca, Pellegrini-házban leendő eszközölésére 1903. június hó 20-ik napjának délután fél 5 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1903. évi június hó 4. napján.

Ortutay,

1320

bírósági végrehajtó.

1594—903.

A ternovai járás főszolgabírójától.

Pályázati hirdetmény.

A drauczi körjegyzőséghez tartozó Draucz és Duúd községekben rendszeresített

okleveles szülésznői állásokra

pályázatot hirdetek.

A szülésznők Drauczon 160, Duúdon egyelőre 100 korona évi fizetést élveznek és minden szülési eset ellátásáért 4 korona díjat.

A szabályszerűleg okmányolt pályázati kérvények hozzám június hó 30-ig bemutatandók.

Ternova, 1903. évi június hó 9-én.

Dr. Lengyel,

főszolgabíró.

1318

Mikalakai téglá- és cserépgyári telepek

(azelőtt Goldis J. Kornél.)

Egyedüli tulajdonos: **Pollak József, Arad.**

T. cz.

Szives tudomására hozom, hogy mikalakai téglatelepemen legjobb minőségű

TÉGLÁT

készítek s azt igen jutányos árban hozom forgalomba.

Kérem szükséglet esetén engem telephonon vagy levéleg ajánlattételre felhívni. 1312

Tisztelettel

Pollak József,

fűszer-nagykereskedő.

Telephon 255. szám.

Meghívó.

Az „Aradi Ipar- és Népbank Hitelegyletének“

1903. június hó 14-én d. e. 10 órakor

a bank emeleti tanácstermében tartandó

teljes ülésre.

A teljes ülés tárgyai:

1. A teljes ülési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő bizottság kinevezése.
2. A hitelegyleti bizottmány az 1902. évről szóló jelentése az egylet viszonyairól.
3. Az 1902. évi mérleg előterjesztése kapcsolatban a számvizsgáló-bizottság jelentésével.
4. A hitelegyleti bizottmány kiegészítése hat kilépett tag helyett.*)
5. A számvizsgáló-bizottság megválasztása, mely 5 tagból áll.

Tekintve azon körülményt, hogy az ülés tárgyai igen fontosak, tisztelettel kérem a t. tagtárs urakat, hogy minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Varga József,

a hitelegyleti bizottmány elnöke.

1321

*) Az 1902. év végével Kohn József, Mericskay Sándor, Gönczö András, Glück József és Stoll Béla, sorrend szerint kilépnek, kik újra megválaszthatók.

— Akik ezen árjegyzéket felhasználják, a kitünő olcsóság révén, rendkívüli kedvezményekben részesülnek! —

Méltóztassék

ezt az árjegyzéket elolvasni!

Győződjék meg mindenki a következő alkalmi cikkek feltünő olcsóságáról!
Ezen a héten PORTER VILMOS NAGY ÁRUHÁZÁBAN, a Szabadság-téren.

Női divat:

	Forint
Nyári mider, áttört szita kongréból, valódi nalcsonttal, minden színben... ..	1.75
Erős, kitünő mider, alacsony vagy magas szabás, alkalmi ár	— 60
Szatinrozott selyem-napernyő, gyönyörű mintákkal, feltünő alkalmi ára	1.50
Remek színekkel, siné mintázattal, alkalmi ára	2.—
Fekete nap- és esőernyő, kiválóan jó anyagból, gyönyörű csokrozott nyéllel, alkalmi ára	1.20, 1.50
Ugyanez finom selyemből, darabja most	2.—
Nyári női színes-ing, könnyű francia levantinból, remek viselet, darabja	— 90
Női ing, legfinomabb francia batiszt, ugy fehér, mint minden más színárnyalatban, gyönyörű díszítéssel, alkalmi ára	2.—
Magas szárú, francia severt női czipő, fűzős, vagy gombos, kitünő minőség, gyönyörű szabás, alkalmi ára	4.—
Kivágott czipő, finom zergebőr	1.40
Spangnis, alkalmi ára	1.80
Női magas szárú, zerge fűzős czipő, kitünő minőség	2.50
Női czugos czipő, most	2.80

Vászoncipők nagy választékban!

Prágai bőrkecnyük, legjobb minőség, párja — 90
Czerna-kecnyük 15 krtól kezdve.

Rendkívül nagy raktár női selyem- és batiszt bluzokból!

Férfi divat:

	Forint
Finom turista mellény-öv, 2 zsebbel, több gombbal, minden színben és nagyságban	— 45
Finom kreton turista ing, gyönyörű divatszínekben, legjobb színtartó anyagból, kettős zsebbel, csokorszalaggal	1.—
Ugyanilyen szatinból	— 85
Jobb minőség	1.—
Szatén Turista-ing, pompás nyersselyem színben	1.20
Férfi napernyő, szürke színben, kitünő minőség, alkalmi ára	1.25
3 darab valódi francia batiszt csokor, remek színekben	— 50
2 darab valódi francia batiszt regatt (hosszu nyakkendő) gyönyörű színekben	— 50
2 pár színes kézelő, angol zefir, vagy francia levantinból, gyönyörű divatszínek... ..	— 50
Férfi szalmakalapok, legfinomabb fonás	— 50
Férfi sevrő czipő, czugos és bergsteiger, könnyű, nyári viselet, kivételes alkalom	5.—
A szezon miatt leszállított ár:	
Legfinomabb sárga és barna borjubőr bergsteiger, fűzős és derbi alak, alacsony vagy magas sarok, 6.50 helyett	5.—
Szép, prima borjubőr bergsteiger czipő fekete színben	2.75, 3.50
Kitünő férfi czugos czipő, dupla erős talp, kivételes ár	2.20

Vászoncipők nagy választékban!

Gyermekek részére:

	Forint
Megjegyzés! Gyermekek-czipőkben jelenleg igen nagy raktár torlódott össze, miért is a tisztelt szülők figyelmeztetnek, hogy az árak rendkívül olcsók.	
Fűzős és gombos, fekete és színes, 25-ös számig	90 krtól 1 frt 25 krig.
Fűzős és gombos, fekete és minden színben, lakkal	1 frt 25 krtól 1 frt 50 krig.
Sárga vagy fekete fűzős czipő, erős szeges talppal 28-as számig	1.50
Ugyanez 34-es számig	1.90
Gyermek napernyő, igen csinos, jó minőség, kivételes ár	— 40
Füű öltönyök, kitünő mosó anyagból 1.20 kezdve.	
Leány ruhák, kitünő mosó anyag 60 krtól kezdve.	
Rövid gyermek-harisnyák, gyönyörű csikozással, kitünő anyag, alkalmi ára 15 krtól.	
Gyermek matróz gallérok, fehér és színes, legújabb divatformák, drója kivételesen	— 20
Gyermek szalmakalapok, finom, Adria-fonással	50 krtól kezdve.
Nyári gyermek-trikók, szép csikozással, kitünő anyag	18 krtól kezdve.
1 tucat gyermek vászon-zsebkendő, szép mintával, kivételes ára... ..	— 80
Gyermek kocsik raktára állandóan 100—150 darabból áll.	
Gyermek nyári paplanok	50 krtól.
Nyári gyermek-játékok	20 krtól 50 krig.

Gyermek-vászoncipők nagy választékban!

A nyaraló és utazó közönségnek!

Kézi- és fa-bőröndök, utitáskák, uti kosarak és mindennemű utazási cikkek **rendkívül nagy választékban és feltünő olcsó árakon!**

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.